

LLEI 3/2022, DE 15 DE JUNY, DE MESURES URGENTS PER A LA SOSTENIBILITAT I LA CIRCULARITAT DEL TURISME DE LES ILLES BALEARS¹

(BOIB núm. 79, de 18 de juny de 2022)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El turisme es configura com el principal motor econòmic i social de les Illes Balears, representa més del 45% del PIB, ofereix feina a més de 200.000 persones treballadores, i econòmicament ha suposat en els darrers anys uns ingressos anuals superiors als 16.000 milions d'euros.

El nostre territori ha estat pioner en el desenvolupament del turisme des dels anys seixanta, quan s'inicià el desenvolupament del producte de sol i platja, i ha comptat també amb el suport dels operadors turístics, que el nostre arxipèlag continua liderant dins l'arc mediterrani. El fet de ser un territori amb un elevat dinamisme econòmic i altes quotes de benestar ha implicat un augment de la població, que ha passat en 40 anys de 642.780 habitants a 1.210.725 el 2020.

A més, en els darrers vint anys, les Illes han atret un 48,2% més de turistes, i han passat dels 11,1 milions de l'any 2000 als 16,4 de l'any 2019.

La irrupció de la pandèmia associada a la COVID-19 provocà l'any 2020 una aturada mundial de l'activitat i, a escala global, les megatendències estaven accelerant la transformació del turisme a la recerca d'una major creació de valor econòmic, social i ambiental.

II

El 25 de setembre de 2015, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar, mitjançant la Resolució núm. 70/1, el document Transformar el nostre món: l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, que inclou 17 objectius de desenvolupament sostenible (els anomenats ODS), emparats sota el paraigua de la sostenibilitat social, mediambiental i econòmica. Aquesta agenda va fer que els països membres incorporassin la sostenibilitat en la seva estratègia de present i de futur, també pel que fa a l'activitat turística.

El 21 de desembre de 2020 l'Assemblea General de les Nacions Unides va dictar la Resolució 75/229 denominada Promoció del turisme sostenible, inclòs l'ecoturisme, per a l'erradicació de la pobresa i la protecció del medi ambient, que reafirmava la Resolució 70/1, i que, entre altres aspectes, convida els governs i altres parts

¹ Aquesta Llei s'ha vist afectada pel Decret Llei 2/2023, de 6 de març, de mesures urgents en matèria del servei públic discrecional del transport de persones viatgeres i en altres matèries vinculades a sectors econòmics ([BOIB núm. 30, de 9 de març de 2023](#)), i pel Decret Llei 4/2025, d'11 d'abril, contra l'oferta il·legal, de mesures transitòries per a l'oferta, i per la qualitat turística de les Illes Balears ([BOIB núm. 46, de 15 d'abril de 2025](#)). *Vid.*, també, Acord de la Comissió Bilateral de Cooperació Administració General de l'Estat - Comunitat Autònoma de les Illes Balears en relació amb la Llei 3/2022, de 15 de juny, de mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme de les Illes Balears ([BOIB núm. 76, de 8 de juny de 2023](#)).

interessades a promoure i donar suport a un model de turisme més sostenible, basat en la inclusió social, la reducció de les desigualtats, la conservació i la protecció del medi ambient, la gestió responsable dels recursos i la salvaguarda dels beneficis del turisme des de la igualtat d'oportunitats, la formació dels treballadors i les treballadores i el respecte a la cultura del territori.

L'Organització Mundial del Turisme (en endavant, OMT) defineix el turisme sostenible com el que «té plenament en compte les repercussions actuals i futures, econòmiques, socials i mediambientals per satisfer les necessitats dels visitants, de la indústria, de l'entorn i de les comunitats amfitriones» (OMT i PNUMA, 2006). De manera molt similar, ja l'any 1999, el Codi ètic mundial per al turisme, aprovat per l'OMT l'1 d'octubre a Santiago de Xile, en l'article 3, anomenat «El turisme, factor de desenvolupament sostenible», indicava que «tots els agents del desenvolupament turístic tenen el deure de salvaguardar el medi ambient i els recursos naturals, en la perspectiva d'un creixement econòmic sanejat, constant i sostenible, que sigui capaç de satisfer equitativament les necessitats i aspiracions de les generacions presents i futures».

La mateixa OMT va declarar l'any 2017 Any Internacional del Turisme Sostenible, amb la finalitat de definir estratègies d'acció per tal que el turisme contribueixi a la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible establerts en l'Agenda 2030 de les Nacions Unides. La presentació va tenir lloc a Madrid, a la Fira Internacional del Turisme (FITUR), i es van establir les cinc àrees d'actuació del turisme:

- 1) Creixement econòmic inclusiu i sostenible.
- 2) Inclusió social, ocupació i reducció de la pobresa.
- 3) Ús eficient dels recursos, protecció ambiental i lluita contra el canvi climàtic.
- 4) Valors culturals, diversitat i patrimoni.
- 5) Enteniment mutu, pau i seguretat.

En conseqüència, el turisme sostenible, a més de ser creador de riquesa, ha de contribuir a conservar i protegir els recursos del nostre territori —vida silvestre, flora, biodiversitat i ecosistemes—, però també ha de contribuir a protegir i promoure la diversitat cultural i el benestar de les persones residents a les Illes Balears, generant treball de qualitat i donant suport a les economies locals. El turisme sostenible és el que lidera la justícia social, el treball de qualitat, la igualtat, el desenvolupament econòmic i la integritat ambiental per arribar a ser una destinació competitiva i viable.

En aquest camí cap a la sostenibilitat integral, l'economia circular es postula com una via de progrés important per forjar un nou lideratge turístic que reforci, al seu torn, la capacitat del sector d'impulsar la competitivitat global sostenible de l'arxipèlag. El trànsit cap a l'economia circular suposa abraçar un enfocament innovador, amb un fort suport en l'optimització de processos i el redisseny de productes i serveis, que permet desacoblar el consum de recursos i materials de les expectatives de creixement i desenvolupament del sector.

En termes generals, la importància d'abandonar el caràcter lineal «extreure-produir-usar-llençar» predominant en les decisions de producció i consum a favor d'una nova visió que aposti per mantenir el valor funcional dels materials com més temps millor, per tal de minimitzar tant la pressió sobre els recursos com la generació de residus, l'han posat de manifest la Fundació Ellen Mac Arthur i les principals institucions i organismes internacionals, la majoria dels quals reconeixen explícitament el rol del turisme. A escala global, les Nacions Unides consideren que l'economia

circular és un accelerador de l'Agenda 2030 i que el turisme pot efectuar una contribució notable al compliment dels objectius de desenvolupament sostenible, concretament, a través de les fites relacionades directament amb l'ODS 12, «Producció i consum responsables», l'ODS 8, «Treball decent i creixement econòmic», i l'ODS 14, «Vida submarina». Amb tot, cal tenir en compte que la circularitat té un paper fonamental com a palanca motora del canvi, i es vincula, en termes generals, a altres objectius, com són els que inciten a millorar en matèria d'energia assequible i no contaminant (ODS 7), ciutats i comunitats sostenibles (ODS 11), acció pel clima (ODS 13) i vida dels ecosistemes terrestres (ODS 15).

En línia amb això, el 2 de desembre de 2015, poc després de l'aprovació de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, la Comissió Europea va publicar el seu Pla d'Acció per l'Economia Circular, mitjançant una comunicació al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions. En aquest Pla d'Acció s'estableix que «La transició a una economia més circular, en la qual el valor dels productes, els materials i els recursos es mantingui en l'economia durant el major temps possible, i en la qual es redueixi al mínim la generació de residus, constitueix una contribució essencial als esforços de la UE encaminats a aconseguir una economia sostenible, hipocarbònica, eficient en l'ús dels recursos i competitiva. Una transició d'aquest tipus brinda l'oportunitat de transformar la nostra economia i de generar nous avantatges competitius i sostenibles per a Europa».

Les mesures, que quan va finalitzar el Pla s'havien dut a terme íntegrament, afectaven, d'una banda, les diferents etapes del cicle de vida dels productes (disseny i producció, consum, gestió de residus i aprofitament dels recursos continguts en els residus mitjançant la seva reintroducció en l'economia) i, de l'altra, cinc àrees que la Comissió va considerar prioritàries (els plàstics, el malbaratament alimentari, les matèries primeres crítiques, la construcció i la demolició, i la biomassa i els productes amb base biològica).

L'11 de març de 2020, la Comissió Europea va publicar el nou Pla d'Acció d'Economia Circular per una Europa més neta i competitiva, en el nou marc de finançament EU Green Deal, en què remarca la importància de la circularitat, en especial per a les regions insulars i ultraperifèriques, a causa de la seva dependència de les importacions de recursos, les grans quantitats de residus que generen com a conseqüència del turisme i les exportacions de residus. En aquest nou Pla, la Unió Europea fixa accions per a àrees clau per aconseguir una economia circular: plàstics, tèxtils, residus electrònics, aliments; aigua i nutrients, embalatge, bateries i vehicles; edificacions i construcció.

En aquest sentit, la circularitat representa una oportunitat per incrementar la disponibilitat de recursos sense necessitat d'incrementar l'extracció, així com un estalvi en termes dels costos derivats de la generació i el tractament dels residus.

En el mateix document del Pla d'Acció d'Economia Circular de la Unió Europea es reconeix la importància de la circularitat com a condició necessària per assolir la neutralitat climàtica en termes d'emissions de gasos d'efecte hivernacle. La circularitat ha de ser la palanca que impulsi la descarbonització de l'economia i alhora desvinculi la relació entre creixement econòmic i extracció de recursos naturals.

De la mateixa manera, l'Estratègia Espanyola d'Economia Circular, anomenada España Circular 2030, que dona trasllat al marc nacional de l'estratègia europea, reconeix explícitament la importància potencial de la circularitat en el turisme.

I és que el turisme es troba en una posició molt favorable per contribuir al trànsit sistèmic cap a l'economia circular. En termes generals, la transversalitat de la seva cadena de valor permet teixir relacions circulars amb els seus principals grups d'interès i, per tant, impactar positivament sobre les cadenes de producció, a través dels requeriments que exigeix als seus múltiples proveïdors, i els hàbits de consum dels seus clients, a través de la motivació que exerceix des de la prestació dels diferents serveis. Així mateix, cal tenir present que el sector turístic de les Illes Balears ha mostrat la seva predisposició i capacitat d'assumir el repte de la transició cap a una economia circular i moltes de les empreses de l'arxipèlag s'han iniciat en l'aplicació de pràctiques circulars.

Particularment, cal tenir en compte que a les Illes Balears la sostenibilitat i la qualitat del territori són aspectes que cada vegada valoren més els turistes a l'hora d'escollir la destinació. I és que els clients d'avui dia s'interessen cada vegada més per les destinacions que integren les seves cultures locals, protegeixen el medi ambient, la biodiversitat i són socialment responsables.

A més, la posició favorable que les Illes Balears ocupen en termes de competitivitat turística conviu amb el repte important de millorar l'ordenació de l'espai turístic i mantenir l'equilibri sobre els recursos naturals i ambientals de la regió, millorar el desenvolupament del capital humà i l'entorn de negoci.

A les Illes Balears, com a regió que ha construït i gaudit d'elevats estàndards de benestar, no podem deixar passar la possibilitat d'obrir finestres d'oportunitat noves al compàs que marca el trànsit proposat pel nou paradigma d'economia circular. Aquest trànsit suposa abandonar l'esquema de producció i consum lineal imperant i permet materialitzar resultats econòmics, socials, i, per descomptat, ambientals, nous i millors.

Per tant, les Illes Balears han d'esdevenir pioneres de l'evolució d'un sistema turístic tractor de la inversió i que doni suport al desenvolupament empresarial, a la vegada que han de ser pioneres a continuar millorant els entorns de treball i les condicions ergonòmiques per consolidar els propòsits de millora contínua que practica el teixit empresarial envers les persones treballadores.

Hem de fixar la mirada no només en la qualitat del servei directe que oferim al turista, sinó també en la qualitat de l'espai mediambiental i en la qualitat i l'eficàcia de la gestió dels recursos del nostre territori, així com en la protecció dels empresaris, autònoms i persones treballadores vinculats al sistema turístic i en la implicació i la coordinació de les administracions amb competències sobre el territori i la gestió dels recursos esmentats.

En definitiva, el model turístic de les Illes Balears s'ha de fonamentar en les arrels de la sostenibilitat i la circularitat, la qual cosa repercutirà de manera evident no només en el medi ambient, sinó també, per tot el que s'ha exposat, en l'economia de les Illes Balears, de manera que les mesures que proposa aquesta llei també queden incardinades dins l'àmbit dels objectius de política social.

III

En la línia del que s'ha exposat, el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, va publicar l'any 2019 l'Estudi sobre la prospectiva econòmica, social i mediambiental de les societats de les Illes Balears a l'Horitzó 2030. En aquest estudi s'indica en el capítol 5. Canvi Climàtic (coordinat pel Laboratori Interdisciplinari Sobre el Canvi Climàtic) de la UIB Mapama del 2016 ja s'advertia que el 42% de les emissions de les Balears

estaven associades a la producció d'energia elèctrica, el 37% al transport, el 4,7% als processos industrials, el 3,8% al tractament de residus i el 2,3% a l'agricultura.

S'indica també que, una vegada desglossat el consum d'energia, s'observa que a la nostra comunitat està dominat pel transport terrestre (33%) i aeri (29%), seguits del consum residencial (13,8%) i els serveis (13,5%), mentre que és molt més petita la contribució del sector primari, la indústria i els serveis públics. S'afirma també que l'escalfament global tindrà uns efectes clars sobre el clima, tant a escala global com regional, i que hi ha indicis que com més s'ajorni la reducció d'emissions, més grans seran els impactes i més difícils d'evitar o adaptar-s'hi.

Es fa èmfasi en el fet que, tot i que l'horitzó temporal de l'informe va més enllà de l'any 2030, les mesures limitadores i d'adaptació s'han de començar a prendre ara perquè siguin efectives. Es considera imprescindible disposar de plans d'adaptació i mitigació abans de 2030. En aquest informe es fan també referències al fet que, conforme a determinats models climàtics basats en escenaris que no prevegin una reducció d'emissions, la temperatura a les Illes Balears podria pujar entre 3 i 5 graus entre 2012 i 2100, que les onades de calor s'amplificaran dramàticament, que la disminució de precipitacions pot ser fins a un -20%, i que el nivell de la mar pot pujar fins a 40-70 cm.

En aquest estudi es fan referències específiques als aspectes energètics, i s'afirma que, conforme a les previsions d'augment de temperatura esmentades, això conduirà a una disminució de la demanda energètica hivernal, però a un augment de la demanda estival vinculada a l'ús massiu dels sistemes de climatització, i, per tant, que tot i que la demanda mitjana anual romandrà pràcticament constant, és molt possible que es necessiti instal·lar capacitat addicional de generació o bé aplicar polítiques actives d'estalvi energètic per minimitzar aquests pics. Altres conseqüències de l'augment de temperatures fan referència a un major risc d'incendis, impactes indirectes sobre la salut de les persones i impactes econòmics, entre d'altres. Pel que fa al sector turístic, s'afirma que tot i que l'augment de temperatures podria conduir a una distribució de les temporades turístiques, els seus impactes sobre els ecosistemes illencs podrien incidir negativament en la demanda turística i contrarestar aquest efecte, atès que la qualitat ambiental és clau en l'elecció de destinació de part dels visitants (pèrdua d'ecosistemes costaners, com les platges, erosió dels sistemes dunars, afectació a la posidònia i al seu servei ecosistèmic, risc per la vida i la salut a causa del major nombre d'incendis...). S'afirma que el canvi climàtic afectarà seriosament l'activitat turística i posarà en perill l'economia balear, que fonamenta la seva estructura productiva en el turisme.

Així mateix, en el Dictamen 5/2020 del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, publicat recentment, se presenta la proposta estratègica de fer de l'activitat turística a les Illes Balears un model de competitivitat i sostenibilitat de referència internacional. Considera que caldria definir que la gran missió de les Illes Balears hauria de ser convertir-se en un referent com a "illes sostenibles de la Mediterrània", tot valorant la sostenibilitat mediambiental, el paisatge, el patrimoni i la cultura com a tret diferencial.

En la 21a Conferència de les Parts (COP21) de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (UNFCCC), el 12 de desembre de 2015, es va adoptar l'anomenat Acord de París 2015, pel qual els signataris es comprometeren a reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle com més aviat millor amb l'objectiu de

frenar l'increment de la temperatura global per tal que no superi els +1,5°C respecte de les temperatures preindustrials. Perquè sigui possible assolir aquest objectiu, la comunitat científica indica en l'Acord que la majoria de països occidentals ha d'arribar a les emissions zero abans o al voltant de 2050. No obstant això, l'article 4 de l'Acord estableix que les parts es proposen que les emissions mundials de gasos amb efecte d'hivernacle arribin al seu punt màxim com abans millor.

Cal recordar que el setembre de 2017 el Consell de Govern de les Illes Balears va acordar adherir-se als objectius i les línies d'actuació de l'Acord de París, així com fomentar les polítiques autonòmiques necessàries per a l'adaptació del territori i dels sectors econòmics de les Illes Balears als impactes del canvi climàtic.

Més recentment, al novembre de 2021, en la 26a Conferència de les Parts (COP26) de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (UNFCCC), es va signar la Declaració de Glasgow sobre l'acció climàtica al turisme, en què les parts signants, entre les quals hi ha Espanya, manifesten el següent: «Declaram el nostre compromís comú d'unir tots els agents per transformar el turisme i fer que contribueixi de manera efectiva a l'acció pel clima. Donam suport al compromís mundial de reduir a la meitat les emissions per a 2030 i d'aconseguir la neutralitat climàtica com més aviat millor, i sempre abans de 2050. Alinearem sistemàticament les nostres accions amb les últimes recomanacions científiques per cerciorar-nos que el nostre enfocament sigui coherent amb l'objectiu que, per a 2100, les temperatures no pugin més d'1,5°C per sobre dels nivells preindustrials.

Segons l'últim estudi de l'Organització Mundial del Turisme (OMT) i el Fòrum Internacional del Transport (ITF, per la seva sigla anglesa), les emissions de CO₂ del turisme van créixer almenys un 60% entre 2005 i 2016, i el transport, el 2016, va ser el causant del 5% de les emissions mundials de CO₂. Tret que accelerem la descarbonització, les emissions de CO₂ del sector podrien augmentar un 25% o més d'aquí a 2030, en comparació amb 2016».

En aquesta línia, el Grup Intergovernamental d'Experts del Canvi Climàtic (IPCC, segons les seves sigles en anglès), va publicar l'informe especial de l'IPCC, 2018, sobre els impactes de l'escalfament global d'1,5°C respecte dels nivells preindustrials i de les trajectòries corresponents que haurien de seguir les emissions mundials de gasos amb efecte d'hivernacle, en el context del reforçament de la resposta mundial a l'amenaça del canvi climàtic, el desenvolupament sostenible, i els esforços per erradicar la pobresa, en el qual s'afirma que «Evitar sobrepassar la prospecció d'emissions límit a partir de la qual la temperatura creix per sobre d'1,5°C al 2100 i la dependència de l'aplicació de la remoció del diòxid de carboni a gran escala en el futur, només es pot aconseguir si les emissions globals de CO₂ comencen a baixar molt abans de 2030».

D'altra banda, i pel que fa al consum de recursos, a causa del sistema socioeconòmic del nostre territori, hi ha un elevat consum de les escasses reserves hídriques de l'arxipèlag. D'acord amb el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, hi ha una correlació entre l'increment de la població flotant i la demanda de recursos hídrics, en què ambdós factors presenten un pic als mesos centrals de l'estiu, i també hi ha indicis que el consum energètic està molt lligat a la quantitat de gent que resideix o passa per l'arxipèlag. Segons les dades del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, el 2016 els majors consumidors finals d'energia a les Balears són el sector

residencial (42%), seguit pel sector de comerç i serveis (40%), dos sectors molt lligats al turisme i, per tant, a la població flotant.

De fet, segons les dades recollides per l'Institut Balear d'Estadística (IBESTAT) de Red Eléctrica Española de demanda mensual d'energia a les Illes Balears, la demanda d'energia presenta un comportament estacional molt similar a la demanda de recursos hídrics. Presenten igualment el pic anual en els mesos centrals de l'any, a l'estiu, tot coincidint amb el període de més afluència de població flotant. Segons aquestes dades, la demanda mensual mitjana de les Illes Balears durant el període 2015-2021 és de 479.942 MWh. Per contrapartida, la demanda mensual mitjana dels mesos de juny, juliol i agost del període 2015-2021 és de 604.837 MWh. Això implica que durant els mesos centrals de l'any a les Balears hi ha una demanda, de mitjana, d'un 26% més d'energia que en la mitjana mensual de tot l'any, fet que assenjala una clara correlació entre la població flotant i l'augment de consum d'energia i, en conseqüència, d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

El Govern de les Illes Balears s'ha compromès de manera explícita amb els objectius i els acords internacionals esmentats, com l'Acord de París o la Declaració de Glasgow, i ha traduït aquest compromís en accions legislatives, com la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, així com la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica. En ambdues lleis s'estableixen una sèrie d'objectius amb diversos horitzons temporals, que pretenen donar trasllat dels compromisos internacionals per tal de complir l'objectiu de neutralitat climàtica el 2050 i així evitar un escalfament global superior a 1,5°C al final del segle. Aquesta llei pretén donar trasllat d'aquests objectius al sector turístic, establint el marc normatiu i les mesures necessàries per emprendre aquesta transició, que s'han de complementar i desenvolupar també en altres marcs per tal d'assolir de manera global i transversal els objectius marcats.

Pel que fa a la reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, marca el ritme de reducció necessari per tal de complir l'Acord de París. En l'article 12 estableix els objectius que s'han de complir:

- a) El 40 % per a l'any 2030.
- b) El 90 % per a l'any 2050.

Sens perjudici dels altres objectius o subobjectius que pugui marcar el Pla de Transició Energètica que publicarà la conselleria competent en la matèria, aquesta llei pretén establir les bases perquè el sistema turístic en general compleixi els objectius anunciats.

D'altra banda, la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, pretén establir les bases en el camp de la gestió de residus per impulsar el progrés de l'economia circular a les Illes Balears. En l'article 2, s'estableixen objectius directament relacionats amb el sector turístic, en concret per al sector HORECA:

- a) Reduir un 10% abans de 2021 i un 20% abans de 2030 la generació de residus respecte a l'any 2010, basant-se en els quilograms per habitant i any calculats d'acord amb l'índex de pressió humana (IPH).
- b) Augmentar, abans de l'any 2021, com a mínim, fins a un 50% del pes i per a cada fracció, la preparació per a la reutilització i el reciclatge conjuntament de materials com paper, metalls, vidre, plàstic i bioresidus dels residus domèstics i comercials. Aquest percentatge haurà de ser d'un 65% l'any 2030.

- c) Reciclar com a mínim, abans de l'any 2030, un 75% dels residus d'envasos no industrials, entenent com a tals la valorització material dels generats.
- d) Augmentar, abans de l'any 2021, fins a almenys un 70% del pes, la preparació per a la reutilització, el reciclatge i la valorització material dels residus no perillosos de la construcció i la demolició, amb exclusió del material en estat natural definit en la categoria 17 05 04 de la llista europea de residus. Aquest percentatge haurà de ser del 80% el 2030.
- e) Assolir, abans de l'any 2025, l'objectiu del 3% de preparació per a la reutilització del total de residus domèstics gestionats, i un 5% l'any 2030. Aquests percentatges s'han d'assolir igualment i separatament per als residus comercials i per als residus industrials, sense tenir en compte la fracció orgànica dels residus domèstics ni la poda.
- f) Reduir fins al 50% el malbaratament alimentari per a l'any 2030 en relació amb el 2020.
- g) Donar compliment, pel que fa als residus d'aparells elèctrics i electrònics, als objectius mínims anuals de recollida separada fixats per l'Estat tant per als domèstics com per als d'origen professional.
- h) Establir, amb relació als vehicles fora d'ús, uns percentatges de preparació per a la reutilització i la comercialització de peces i components que comportin almenys un 10% l'any 2021 del pes total dels vehicles tractats. Per al 2026, aquest percentatge haurà d'augmentar fins al 15%, i per al 2030, fins al 20%.
- i) Establir un percentatge màxim del 10%, abans de l'any 2030, en l'eliminació de residus mitjançant dipòsit en abocador.
- j) Assolir per a l'any 2030 els següents objectius de reutilització d'envasos de beguda en el canal HORECA:
 - Aigües envasades: reutilització d'un 40% dels envasos.
 - Cervesa: reutilització d'un 80% dels envasos.
 - Begudes refrescants: reutilització d'un 70% dels envasos.
- k) Assolir per a l'any 2030 un 15 % de reutilització per als envasos emprats en canals de consum diferents del canal HORECA.

Novament, amb aquesta llei es fixa el marc perquè el sector turístic pugui avançar en el camí cap a la sostenibilitat i complir els objectius esmentats.

Del compliment d'aquests objectius en depèn la prevenció i mitigació dels efectes del canvi climàtic i mantenir un equilibri ambiental i econòmic a les Illes Balears per l'evolució futura de l'arxipèlag. Tal i com s'exposa a l'article acadèmic *Climate change and its impacts in the Balearic Islands: a guide for policy design in Mediterranean Regions* (Cati Torres et al, 2021), l'impacte del canvi climàtic pot reduir l'atractiu turístic de Balears, fent que els turistes busquin a llarg termini destinacions a latituds superiors amb climes més freds (Bujosa et al, 2018, 2015). En aquest sentit, només per esmentar un exemple dels efectes potencials sobre el nostre entorn, segons Fernández-González et al (2005) així com Marba and Duarte (2010), un increment de temperatura global superior als 1,5°C afectaria molt a la *Posidonia oceanica*, una planta que contribueix a la reconeguda imatge del litoral de les Illes Balears: la qualitat i transparència de les aigües i la pesca recreativa dels peixos que viuen en aquest hàbitat juntament amb la funció d'evitar l'erosió de les platges fent fre a l'onatge i que les platges quedin buides de sorra.

És necessari i urgent actuar des de la perspectiva climàtica o mediambiental, però també és imperatiu des de la perspectiva social: segons els experts, els impactes del canvi climàtic recauran en més proporció entre els més pobres, marginats i vulnerables (O'Brien and Leichenko, 2000; MedECC, 2020), a més dels múltiples problemes socials que podria provocar l'increment de pressió migratòria des del nord d'Àfrica a causa de l'arribada massiva de migrants que fugen dels efectes del canvi climàtic als seus territoris (Cramer et al, 2019).

IV

Com ja s'ha esmentat anteriorment, és la circularitat la palanca de canvi per la qual s'aposta com a via de progrés que permeti, entre altres beneficis, aconseguir els objectius de sostenibilitat.

En l'Estratègia Espanyola de Circularitat, España Circular 2030, s'afirma que l'adopció de mesures en matèria de medi ambient per part del sector turístic anirà determinada no sols per la seva rellevància en l'agenda política, sinó, sobretot, perquè d'una bona conservació del medi i d'un ús eficient dels recursos dependrà, en definitiva, el futur del sector, tant des del punt de vista de la competitivitat com per una major sensibilitat de la demanda, que exigeix cada vegada més la sostenibilitat mediambiental en les seves opcions de compra.

Aquesta Estratègia ha estat desenvolupada en el I Pla d'Acció d'Economia Circular 2021-2023, en què es preveu la introducció de la circularitat en el sector turístic, i s'ha indicat que «la introducció de l'economia circular és clau, i contribueix a una ocupació més eficient de recursos clau i a la reducció i adequada gestió dels residus que genera l'activitat turística». En aquest sentit, es preveuen accions del Govern d'Espanya per incorporar criteris de circularitat en la planificació del turisme, reconversió de destinacions turístiques amb criteris de circularitat, introducció de la circularitat en el Programa de Plans de Sostenibilitat Turística en Destinacions, suport a la creació de producte turístic sostenible i circular o suport als municipis sostenibles per a la reducció i gestió de residus.

A més, tal com exposa el I Pla d'Acció d'Economia Circular, el turístic és un sector la competitivitat del qual està subjecta tant als fluxos turístics com a l'estalvi dels costos de producció o la millora de la productivitat, de manera que té grans potencialitats en l'aprofitament de les oportunitats de l'economia circular, ja que un aprofitament més bo dels seus recursos es traduirà en un increment de la seva eficiència, i, per tant, de la seva rendibilitat.

Es pot afirmar que la necessitat d'accelerar el trànsit del sector turístic balear d'allotjament cap a l'economia circular es basa en les raons següents: massa crítica suficientment àmplia i diversa per crear i compartir coneixement i experiències útils en la recerca i la implementació de solucions circulars; pes específic elevat en el teixit productiu de les illes, i, per tant, capacitat essencial per identificar i consegüentment reconduir aspectes negatius relatius a les infraestructures, gestió de residus, urbanisme i altres; diversificació territorial, la qual cosa permet connectar la viabilitat en la recerca i la implementació de solucions circulars per part de les empreses a les especificitats de cada zona (així, la zona mar-costa, zones madures i d'altres); cadena de valor transversal i molt idònia per teixir relacions circulars amb els principals grups d'interès i, per tant, amb altres possibilitats d'impactar positivament sobre les cadenes de producció i els hàbits de consum dels clients; connexió al posicionament de la

destinació, directament relacionat amb la reformulació de l'oferta mitjançant el redisseny o la generació de nous productes o serveis diferents de l'estricta d'allotjament, i experiència ja iniciada des de la creixent alineació dels plans de responsabilitat social corporativa a les estratègies de negoci de les empreses, especialment pel que fa al vessant ambiental.

Per assolir els objectius de sostenibilitat i economia circular serà necessari no abandonar la lluita contra l'intrusisme i l'oferta no reglada.

V

Aquesta llei conté dos articles, set disposicions addicionals, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i nou disposicions finals.

El primer article en determina l'objecte i el segon conté un seguit de modificacions de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears.

Entre les modificacions de la Llei 8/2012 destaca, molt especialment, i per assegurar la sostenibilitat i la circularitat, la introducció d'un nou títol (que passa a ser el V) amb mesures d'economia circular. En aquest punt, cal indicar que la conselleria competent en matèria de turisme ha d'elaborar un pla estratègic de destinació circular que identifiqui la política general i els objectius del Govern de les Illes Balears.

Pel que fa a la integració de l'estratègia de circularitat als allotjaments hotelers, apartaments turístics i allotjaments de turisme rural, aquests han d'elaborar un pla de circularitat, entès com el document que recull les prioritats i línies d'acció que ha de dur a terme una empresa per integrar pautes de planificació, consum i producció i compromís circular en la seva estratègia de negoci, els seus processos interns i les relacions amb els seus principals grups d'interès. El pla de circularitat està format per l'avaluació circular i la planificació circular.

Dins del pla de circularitat tenen especial importància les àrees prioritàries, que són àmbits que s'estableixen, sens perjudici de l'estratègia de circularitat que fixi cada companyia, com a rellevants per orientar línies d'acció incloses en el pla de circularitat, concretament: aigua, energia, aliments, materials i residus.

L'avaluació circular és el sistema orientat a mesurar el progrés circular i facilitar en darrera instància la retroalimentació de la seva visió estratègica i la revisió i/o fixació de noves línies d'acció. En la regulació de l'avaluació circular s'estableixen uns indicadors mínims per a cada àrea prioritària.

D'altra banda, la planificació circular comprèn la relació de tasques i accions, periodificació, dotació de recursos, inversions, protocols i qualsevol altre mitjà humà, material i econòmic necessari per garantir l'execució de les línies d'acció incloses en el pla de circularitat.

El que es pretén és delimitar un marc conceptual sobre la circularitat en el sector turístic, de manera que es garanteixi el trànsit cap a la circularitat i la sostenibilitat sota un paraigua comú i consensuat.

En coherència amb la vocació de fixar un marc comú i mínim sobre la circularitat en el sector turístic, es fixa l'obligació que totes les empreses turístiques d'allotjament de les Illes Balears que vulguin comercialitzar-se o anunciar-se com a empresa circular, que aplica estratègies d'economia circular, o anàlegs, han de disposar d'una certificació emesa per entitats degudament acreditades per atorgar-la. Amb aquesta mesura es pretén no només garantir un ús adequat del terme circularitat i la seva implicació, sinó també la protecció i la defensa dels consumidors i usuaris que

adquireixen els productes i els serveis sota aquesta comercialització per identificar-se amb els valors de la circularitat.

Sens perjudici de tot això, i tenint en compte les dades esmentades anteriorment dels organismes internacionals, nacionals i grups d'experts sobre la transició ecològica i el canvi climàtic, es considera necessari avançar en l'aplicació de mesures circulars en cada una de les àrees prioritàries definides en aquesta llei, a causa de la seva rellevància regional i per afavorir la interrelació de les línies d'acció incloses en el pla de circularitat. D'aquesta manera, pel que fa a l'àrea d'energia, els establiments turístics determinats per la norma, inclosos els habitatges objecte de comercialització turística o els habitatges turístics de vacances de tipologia constructiva unifamiliar, unifamiliar entre mitgeres i aparellats han d'eliminar les instal·lacions tèrmiques que funcionen amb fueloil o gasoil, i les han de substituir per altres que emprin fonts d'energia que redueixin l'impacte mediambiental.

Respecte dels habitatges, es considera que aquestes tipologies constructives són les que podran implementar les mesures, atès que no hi ha elements estructurals de caràcter comú que ho impedeixin.

Així mateix, s'introdueix en la Llei del turisme que les empreses turístiques han d'ajustar les temperatures i l'ús de les instal·lacions tèrmiques al que preveu el Reial decret 1027/2007, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'instal·lacions tèrmiques als edificis.

Amb aquesta llei es pretén també avançar en mesures circulars aplicables a totes les empreses i els establiments turístics regulats per la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears, en cas que entri dins l'àmbit de la seva activitat.

Pel que fa a l'àrea prioritària d'aigua, s'estableix l'obligació que els establiments turístics de les Illes Balears pertanyents als grups d'allotjament hotelier, apartaments turístics; allotjaments de turisme rural, habitatges objecte de comercialització turística o habitatges turístics de vacances, com també els establiments de restauració i entreteniment definits per la normativa turística, han de disposar de doble polsador o polsador amb interrupció de la descàrrega a les cisternes dels vàters, i d'airejadors i difusors a les aixetes de lavabos, banyeres i dutxes.

En relació amb l'àrea prioritària de residus, s'estableix que els establiments turístics de les Illes Balears pertanyents als grups d'allotjament hotelier, apartaments turístics; allotjaments de turisme rural, habitatges objecte de comercialització turística o habitatges turístics de vacances no poden posar a disposició dels clients articles de gentilesa de bany d'un sol ús (entre d'altres, maquinetes d'afaitar, raspall de dents, fil dental, llima d'ungles, escuma d'afaitar, xampú, crema humectant per a la pell, esponja per fer net les sabates, pintes, condicionador per als cabells, oli corporal, capells de dutxa), excepte a petició individual del client i sempre que els recipients, embalatges, components i/o productes siguin reutilitzables, reciclables, biodegradables o compostables.

Finalment, a l'àrea prioritària d'aliments es preveuen tres mesures per a tots els establiments turístics, en funció de la seva activitat. No poden fer ús d'espècies classificades com categories amenaçades per a consum alimentari, en particular, en perill crític, en perill o vulnerables, de conformitat amb la llista vermella, vigent en cada moment, de la Unió Internacional per a la Conservació de la Naturalesa. A més, han d'indicar de manera clara i diferenciada a la carta, el menú, bufet o similar, posat a disposició dels clients, els productes d'origen balear agrícoles, ramaders i pesquers o

begudes, i han de poder garantir i acreditar-ne la veracitat i la comprovació de les dades. Aquesta indicació s'ha de fer també respecte dels productes balears certificats amb les denominacions d'origen, indicacions geogràfiques protegides o qualsevol segell distintiu o marca de qualitat reconeguts, emesos i publicats a les Illes Balears per la conselleria competent en matèria agroalimentària i altres institucions d'àmbit supramunicipal que desenvolupin distintius de suport a l'economia circular.

A més, respecte dels productes de peix i marisc han d'indicar l'art de pesca utilitzada.

Com a tercera mesura relativa a l'àrea prioritària d'aliments, es preveu que totes les empreses i els establiments turístics regulats per la Llei 8/2012, de 19 de juliol, en cas que entri dins l'àmbit de la seva activitat, han de garantir un percentatge mínim de consum de productes d'origen de les Illes Balears.

D'altra banda, atès el règim excepcional i especial que es va atorgar per possibilitar la comercialització d'estades turístiques en la Llei 2/2005, de 22 de març, de comercialització d'estades turístiques, es considera adequat mantenir les renovacions de les acreditacions de qualitat relativa als habitatges que s'hi van acollir, en defensa dels consumidors i usuaris.

A més, per tal d'adaptar el seu contingut als paràmetres de la circularitat i sostenibilitat, es considera també necessari modificar l'article 19 de la Llei 8/2012.

D'altra banda, es considera també necessari i urgent, per criteris de seguretat jurídica, dur a terme una modificació de les lletres g) i k) de l'article 15, i afegir dos punts, el 6 i el 7, a l'article 27 de la Llei 8/2012.

D'altra banda, es considera també necessari, per criteris de seguretat jurídica, dur a terme una modificació de l'article 23.4 de la Llei 8/2012.

Pel que fa a l'article 28, punt 1, de la Llei 8/2012, es corregeix una errada gramatical que en dificultava la comprensió. En relació amb el punt 2, s'adequa el text de la norma al tipus sancionador per criteris de seguretat jurídica.

Amb fonament també en criteris de seguretat jurídica i de protecció dels consumidors es modifica l'article 29 bis de la Llei 8/2012, que prohibeix als establiments turístics els autodispensadors de begudes alcohòliques.

Per criteris de seguretat jurídica es modifiquen també l'apartat 2 de l'article 30 i l'apartat 6 de l'article 32 de la Llei 8/2012.

D'altra banda, es considera també necessari i urgent, per criteris de seguretat jurídica, dur a terme una modificació del concepte de pensió completa integral contingut en l'article 37 de la Llei 8/2012, atès que el concepte fins ara vigent era confús i de complicada interpretació.

A més, per tal d'adaptar el seu contingut als paràmetres de la circularitat i sostenibilitat, es considera també necessari modificar l'article 92 de la Llei 8/2012.

També cal esmentar que, atès el procediment d'infracció de la Comissió Europea relatiu a la transposició de la Directiva (UE) 2015/2302, relativa als viatges combinats i als serveis de viatges vinculats, en la nostra comunitat autònoma s'han dut a terme en els darrers anys modificacions relatives a la regulació de les agències de viatges, per tal d'adequar el nostre ordenament a les exigències comunitàries. No obstant això, s'ha observat l'existència encara d'una discrepància respecte de la necessitat d'incloure el reconeixement de la garantia ja constituïda conforme a la normativa d'altres estats membres o comunitats autònomes, atès que així ho imposen la Directiva i el Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei

de defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries. Per tant, també es considera urgent, atès tot el que s'ha indicat, dur a terme una modificació per la qual es reconegui la garantia aportada conforme a la normativa d'un altre estat membre o d'una comunitat autònoma.

Quant a la modernització i la innovació en la higiene i la neteja dels establiments d'allotjament hoteler per a una millora de la qualitat i el confort, es considera també urgent i necessària la modificació legislativa que garanteix que els establiments d'allotjament ja obligats per la normativa a dur a terme almenys una neteja diària de les unitats d'allotjament, duguin a terme aquesta tasca d'una manera més eficaç, la qual cosa és necessària tant per la percepció visual com pel benestar dels clients i usuaris. Per tant, s'introdueix un nou article 37 bis en la Llei 8/2012, d'acord amb el qual els hotels, els hotels de ciutat, els hotels apartament, els hotels rurals, així com els establiments d'allotjament que voluntàriament hagin obtingut una classificació d'estrelles, de conformitat amb la Llei 8/2012 i el Decret 20/2015, de 17 d'abril, dictat en el seu desplegament, estan obligats a dur a terme almenys una neteja diària de l'habitació i tenen l'obligació que la totalitat dels llits de l'establiment, llevat dels supletoris, siguin mecànicament o electrònicament elevables.

El personal de neteja de les habitacions ha de poder accionar l'elevació del llit, de manera que l'altura a la qual se situï aquest permeti una millor neteja del terra de l'habitació o dels elements sobre els quals s'assenta el llit, la qual cosa incidirà també en la protecció de la seva salut laboral.

D'altra banda, i dins les mesures de reactivació de l'activitat econòmica i de potenciació de la nostra indústria turística, es considera necessari incorporar de manera expressa en la nostra normativa, en l'article 39 de la Llei 8/2012, la figura dels hotels de benestar, i atorgar-los la rellevància en forma de grup hoteler específic, a més d'un incentiu com és el de poder disposar de fins a un 50% de la superfície per a la prestació de serveis de benestar i bellesa. Aquesta figura turística, que combina el servei d'allotjament amb el de benestar, està en contínua expansió en les destinacions competidores, i es considera de rellevant importància la seva implantació dins el teixit turístic de les Illes Balears. En tot cas, per als nous allotjaments d'aquest tipus també es preveu que resten sotmesos a la suspensió de la possibilitat d'adquirir places turístiques, per la qual cosa, mentre duri la suspensió, la possibilitat seria que establiments ja existents es reconverteixin.

Pel que fa a la modificació de l'article 53 de la Llei 8/2012, es millora la redacció amb criteris d'atorgar-li seguretat jurídica.

En relació amb la modificació de l'article 73 de la Llei 8/2012, s'adequa la redacció per fonamentar la formació professional com a punta de llança per avançar en la competitivitat del sector turístic de les Illes Balears.

Pel que fa al calendari de la implementació d'aquestes i altres mesures esmentades, s'ha considerat necessari que els establiments amb més categoria, atès que han de prestar un servei de més qualitat i tenen una posició de mercat més bona, tinguin uns terminis més curts, per a la qual cosa s'ha introduït en la legislació turística un règim transitori que ho preveu.

Pel que fa al règim sancionador, es considera que els incompliments de les obligacions introduïdes en la legislació turística, mitjançant aquesta llei, per la seva gravetat en relació amb les finalitats perseguides per la norma, requereixen certes modificacions del règim contingut en la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les

Illes Balears, que també s'aborden, i destaca el fet que el títol que introdueix en la llei les mesures de circularitat s'insereix com a títol V i, per això, el títol referit al control de qualitat turística, que conté els capítols que regulen la inspecció turística i el règim sancionador, passa a ser el títol VI i se'n renumeren els articles.

S'hi introdueix també una referència a la necessitat de desenvolupar la figura dels albergs turístics, de manera diferenciada als albergs juvenils per atorgar-los més seguretat jurídica.

VI

La transició cap a la circularitat i sostenibilitat del sector turístic requereix també l'adopció d'una mesura de suspensió temporal de la possibilitat d'adquirir places turístiques per tal de presentar noves declaracions responsables d'inici d'activitat turística o comunicacions d'ampliació, a les Illes Balears, una qüestió que s'aborda en la disposició addicional primera, per a les illes de Mallorca, Eivissa i Formentera, i en la disposició addicional segona per a l'illa de Menorca.

Aquesta mesura, intrínsecament lligada a la implantació de la resta de mesures que s'incorporen en la legislació turística de les Illes Balears mitjançant aquesta llei, té com a objectiu establir un període en el qual les administracions, mitjançant els plans d'intervenció en àmbits turístics —PIAT— o, en defecte d'aquests, els plans territorials —PTI— puguin avaluar o reavaluar la capacitat de càrrega a l'illa respectiva, per tal de determinar el nombre total de places turístiques que es poden comercialitzar turísticament.

La recent legislació estatal, en termes similars a la llei autonòmica, en matèria de canvi climàtic (Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica) i l'Estratègia per a la transició justa que se'n deriva, manifesten la necessitat de dur a terme una transició ecològica de l'economia i la transformació dels grans sectors econòmics del país, especialment d'aquells més dependents dels recursos naturals i de l'estabilitat climàtica, com és ara el sector del turisme, que al seu torn és un dels més vulnerables als efectes del canvi climàtic i alhora és un sector transversal d'alt impacte en altres sectors de l'economia i en el producte interior brut, especialment en la comunitat autònoma de les Illes Balears. El desenvolupament del turisme sostenible i circular es preveu com una oportunitat per evolucionar el sector, amb suport en els valors naturals i culturals diferenciadors de les destinacions, en funció de la capacitat de càrrega i de la millora de la competitivitat i rendibilitat.

En aquesta estratègia es fa palesa l'existència d'escassa informació actualitzada sobre el camí actual d'ecologització dels sectors de l'economia i l'impacte en la generació d'ocupació. Així mateix, es produeix una sinergia amb els avenços en la implementació dels observatoris de turisme sostenible i amb el desenvolupament de noves metodologies i sistemes de diagnosi territorial i turística de la capacitat de càrrega, amb el desenvolupament de sistemes d'indicadors territorials específics i amb tecnologies de tractament massiu de dades, els quals poden ser molt útils per afrontar els nous reptes estratègics d'intervenció en aquest camp. Els vigents instruments d'ordenació de l'activitat turística, tot i els avenços significatius que han anat incorporant recentment, no es troben actualment prou actualitzats als nous reptes plantejats en relació amb la sostenibilitat territorial, la qual cosa pot fer aconsellable, prèvia anàlisi detallada dels indicadors d'intel·ligència turística, la reconsideració

d'alguns aspectes del seu contingut. És en aquest context que convé plantejar mesures cautelars sobre l'activitat turística.

La disposició addicional tercera estableix una especificitat necessària, per la singularitat de l'illa de Formentera, en la qual conflueixen les competències municipals i insulars.

La disposició addicional quarta conté un mandat a l'Institut Balear de Seguretat i Salut Laboral perquè, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta norma, elabori una guia de mesures i bones pràctiques en matèria de salut laboral, com ara les referides a ergonomia o càrrega de treball de tots els departaments, que puguin repercutir en una millora de la qualitat i sostenibilitat dels serveis prestats pels establiments turístics d'allotjament hotel·ler, perquè després puguin ser adaptables i aplicables a altres sectors d'activitat.

La disposició addicional cinquena conté un mandat a la conselleria competent en matèria de turisme perquè elabori un pla estratègic de destinació circular, que identifiqui la política general i els objectius del Govern de les Illes Balears per tal d'aconseguir la transició a l'economia circular en el conjunt del territori de la comunitat autònoma.

Finalment, la disposició addicional sisena preveu la creació de l'entitat pública empresarial Escola d'Hoteleria de les Illes Balears, d'acord amb el que preveu l'article 2.1.b) de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears, amb la finalitat de la docència universitària en el camp de l'hoteleria, la gastronomia i la restauració, la formació professional en la família professional d'hoteleria i turisme, la formació d'empresaris i professionals per a l'empresa, i el foment de la investigació científica i tècnica al servei d'aquests estudis.

Mitjançant el Decret 95/1994, de 27 de juliol, es va crear el Consorci Escola d'Hoteleria de les Illes Balears (EHIB), com un ens dotat de personalitat jurídica plena que estava integrat per la comunitat autònoma de les Illes Balears i per la Universitat de les Illes Balears. Des de l'any 1994 els estatuts de l'ens han estat objecte de diverses modificacions per adaptar-se als canvis normatius en el sector públic. No obstant això, atesa l'activitat de l'ens i altres consideracions com les necessitats específiques de personal i l'estructura dels ingressos i despeses de l'Escola d'Hoteleria de les Illes Balears, es considera que la seva forma jurídica més apropiada és la d'entitat pública empresarial, ja que, d'una banda, és una entitat pública que té una part important d'ingressos propis, fruit de la prestació de serveis que realitza dins l'àmbit de la formació, tant amb l'estudi universitari, plans d'estudis propis, formació professional per a l'ocupació i formació contínua, a més de prestació de serveis d'aliments i begudes i lloguer d'espais i, de l'altra, l'aportació dels pressuposts per a la resta del seu finançament provenen majoritàriament de la comunitat autònoma de les Illes Balears. D'altra banda, està prevista l'obertura d'una seu a Eivissa, per la qual cosa és urgent la modificació de la forma de l'ens abans de l'inici del proper curs acadèmic.

Un altre tema abordat per aquesta llei, mitjançant la derogació de l'article 125 del Decret 20/2015, de 17 d'abril, es refereix al fet que, atès el vigent Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències, l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, s'ha detectat que existeix una distorsió, que causa inseguretat jurídica, pel que fa a les empreses de lloguer de vehicles sense conductor, en el sentit que aquest decret, seguint anteriors decrets de la presidenta,

incardina dins les competències de la Direcció General de Mobilitat i Transport Terrestre de la Conselleria de Mobilitat i Habitatge la planificació, l'ordenació, la inspecció i el control dels transports terrestres, incloent-hi les empreses de lloguers de vehicles, amb conductor o sense.

Aquest règim competencial xoca amb l'exigència continguda en l'article 125 del Decret 20/2015, de 17 d'abril, dictat en desplegament de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears, que disposa l'obligació de les empreses de lloguer de vehicles sense conductor, entre altres requeriments, d'inscriure's en els corresponents registres insulars d'empreses, activitats i establiments turístics, gestionats per les administracions turístiques insulars. Es considera pertinent, doncs, que tota la competència respecte de les empreses de lloguer de vehicles sense conductor correspongui, en coherència amb el decret de la presidenta, a la Direcció General de Mobilitat i Transport Terrestre, per la qual cosa s'ha de derogar la distorsió que suposa l'article 125 esmentat.

D'altra banda, com sabem, les festes i excursions en vaixells, on es consumeixen begudes alcohòliques, no tan sols afecten la salut i la seguretat de les persones, sinó que tenen la peculiaritat de traslladar els seus efectes negatius també a la mar, i, atesa la seva escassa regulació per la normativa turística, es fa necessari adoptar algunes mesures per pal·liar els efectes negatius d'aquesta activitat (com són, per exemple, l'elevat i incontrolat volum de la música i els renous produïts pels mateixos usuaris, que es veuen, òbviament, incrementats pel consum excessiu de begudes alcohòliques i altres substàncies) fins que no es reguli aquesta activitat.

Una altra mesura que introdueix aquesta llei en la Llei 8/2012 està relacionada amb el fet que aquesta havia inclòs una sèrie de preceptes per tal de, seguint anteriors exigències normatives a la comunitat, fixar plans de modernització a superar per les empreses turístiques. En tot cas, en la pràctica, aquests plans no suposen més que la necessitat d'acreditar o declarar davant l'administració turística el compliment d'una sèrie de requisits exigits per normatives de diversos àmbits competencials, que tanmateix són d'obligat compliment amb caràcter general tant si es presenta el denominat pla de modernització com si no.

Es pot considerar, doncs, que en realitat no estam davant una modernització d'establiments, sinó davant una càrrega administrativa per a les empreses realment innecessària, la qual cosa podria xocar contra les determinacions de la Directiva 2006/123/CE i amb la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici. A més, s'ha d'afegir que la situació de pandèmia, amb totes les seves afectacions econòmiques ja esmentades, ha dificultat i dificulta el compliment per part de les empreses turístiques de les seves obligacions de tramitació al respecte.

Per tant, es considera pertinent, necessària i urgent l'eliminació d'aquesta obligació empresarial o càrrega relativa a presentar els plans de modernització, i substituir-la per una obligació genèrica de mantenir en tot moment unes correctes condicions d'higiene i neteja, així com un correcte funcionament de mecanismes o dispositius, que anirà acompanyada d'un nou tipus infractor específic per tal de reforçar aquesta exigència, i així protegir de manera adequada els consumidors i usuaris.

La disposició final primera conté modificacions legislatives referides a la implantació de mesures relacionades amb la reactivació econòmica i la modernització d'establiments turístics.

El 15 de maig de 2020 es va publicar el Decret Llei 8/2020, de 13 de maig, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19.

Aquell decret llei es va dictar en uns moments de greus dificultats econòmiques, un consum intern molt dèbil i uns mercats turístics emissors que presenten moltes incerteses, amb una alta taxa d'atur. En aquell context es van dictar mesures d'impuls econòmic i que aportaren noves perspectives en el teixit productiu del territori.

Dins aquell context es pot entendre l'aprovació de l'article 7, que contenia mesures d'incentiu per a la millora dels establiments turístics, en la línia d'altres disposicions que han existit en aquesta comunitat autònoma, destinades per una banda a aconseguir una millora i modernització de la principal indústria d'aquestes illes, i per altra a incentivar un augment del sector productiu relacionat amb les reformes i construccions.

Aquest article es va incorporar més tard a la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, amb el mateix títol que el decret llei i derivada de la tramitació d'aquest com a projecte de llei per part del Parlament de les Illes Balears i, dins el context esmentat, l'article tenia vigència fins al 30 de desembre de 2021.

Es considera ara que les circumstàncies que el van motivar no estan del tot esvaïdes, atès que continua la incertesa sobre l'evolució de la pandèmia de la COVID-19 i dels seus efectes econòmics, especialment sobre un sector tan sensible per a les nostres illes com és el turístic. Aquestes raons fan necessari mantenir les mesures d'aquest article i eliminar-ne la data límit, per tal de continuar incidint en la modernització dels establiments turístics i la reactivació del mercat de treball. A més, per poder afrontar amb efectivitat el repte de transitar el nostre model turístic cap a un sistema circular i sostenible, lligat a la mesura de moratòria de la possibilitat d'adquirir places turístiques, es disposa que els establiments que voluntàriament es vulguin acollir a l'esmentat article 7 de la Llei 2/2020, han de dur a terme una reducció de places per facilitar la consecució dels objectius perseguits per aquesta llei.

També incorpora aquesta llei, a la disposició final segona, com a annexos, la modificació dels criteris de classificació, tant d'estrelles com de claus, establerts en els annexos 2 i 3 del Decret 20/2015, a la vegada que aquests es deslegalitzen, en permetre que el Govern els pugui modificar, posteriorment, mitjançant decret. Es publiquen els quadres complets i no només els criteris modificats per a una millor comprensió i per tant major seguretat jurídica. Aquesta modificació es considera d'extraordinària i urgent necessitat per tal d'adequar els criteris de classificació als objectius generals d'aquesta llei, atorgar més objectivitat i certesa, eliminar inseguretat jurídica, i en general atorgar més competitivitat a la indústria turística de les nostres illes.

La disposició final tercera pretén fer un pas més per posar fi a l'obsolescència dels establiments d'apartaments turístics de l'illa de Menorca definits en aquesta, i consolidar així el model territorial i turístic establert pel Pla Territorial Insular. S'entén que per tal de reafirmar aquest model és necessari posar fi a l'obsolescència i la degradació de les zones on estan ubicats els apartaments turístics i millorar els paràmetres de qualitat d'aquests establiments.

Aquesta llei inclou també dues disposicions finals més (la quarta i la cinquena) per les quals s'afegeix, d'una banda, un segon paràgraf en la disposició adicional desena

de la Llei 4/2021, de 17 de desembre, de mesures extraordinàries i urgents per executar les actuacions i els projectes que s'han de finançar amb fons europeus en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, en matèria de despeses pluriennals, i es modifica, d'altra banda, l'article 56.1 de la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears, en matèria de crèdits extraordinaris i suplementos de crèdit.

Amb les modificacions esmentades es tracta de deixar clar, en primer lloc, i per raons de seguretat jurídica, particularment rellevant en l'àmbit de la legalitat pressupostària, que el règim excepcional que preveu la disposició addicional desena de la Llei 4/2021, ja esmentada, s'ha de poder fer servir, no tan sols per a les actuacions que estiguin finançades amb els fons europeus objecte de la llei (la regulació general dels quals es conté en l'article 13 de la mateixa llei), sinó també per a altres possibles expedients de despesa pluriennal que verifiquin les causes objectives i motivades que així ho justifiquin; això sí, únicament entre l'entrada en vigor del decret llei del qual du causa la Llei 4/2021 i (en concordança amb l'article 13 de la mateixa norma) el 31 de desembre de 2026, de manera que a partir de l'1 de gener de 2027 sigui aplicable en tot cas la regulació general que en matèria de despeses pluriennals es contengui en la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la comunitat autònoma.

Al seu torn, la modificació de l'article 56.1 de la Llei de finances, també absolutament urgent en particular pel que fa al finançament dels crèdits corresponents al programa 413G (accions públiques relatives a la COVID-19) o als subprogrames CV (actuacions tendents a pal·liar els efectes de la pandèmia, incloses les actuacions de recuperació, transformació i impuls econòmic), cap dels quals no té caràcter ampliable en els pressuposts generals de la comunitat autònoma per a l'any 2022, ha de permetre la utilització efectiva i raonable d'aquest tipus de modificació de crèdit relativa als crèdits extraordinaris i als suplementos de crèdit (especialment quan, d'acord amb l'apartat 3 del mateix article 56 i per mitjà del corresponent acord del Consell de Govern, aquests crèdits extraordinaris o suplementaris es poden finançar perfectament amb baixes en altres crèdits o amb el fons de contingència), de manera que no sigui preferent en tot cas la utilització d'altres tipus de modificacions, com ara les transferències de crèdits, llevat que la transferència de crèdit sigui possible en l'àmbit d'una mateixa secció pressupostària, sense afectar per tant innecessàriament altres seccions pressupostàries.

La disposició final sisena modifica l'article 17 de la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, i crea de manera expressa l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears. La crisi sanitària mundial provocada per la infecció del SARS-CoV-2, conseqüència, en part, de l'evolució social i tecnològica que ha permès un increment constant de la mobilitat de les persones, béns i mercaderies, tant en l'àmbit local com global, ha fet palesa la necessitat d'establir instruments de gestió pública flexibles, àgils i eficaços per combatre aquest tipus de crisi de salut pública. La Llei 2/2021, de 8 de novembre, modificà la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, i dotà de contingut el títol VII de la Llei 16/2010 relatiu a l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears, si bé la denominació i el contingut de l'apartat primer de l'article 17 no creà de manera expressa l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears, la qual cosa justifica la modificació que es pretén fer amb aquesta disposició final.

Per acabar, la disposició final novena estableix l'entrada en vigor d'aquesta llei a partir del moment en què es publiqui.

VII

De tot el que s'ha exposat es desprèn que les raons imperioses d'interès general recollides en la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, en què s'emparen les modificacions legislatives que s'introdueixen amb aquesta norma són, essencialment: la protecció dels consumidors i usuaris, la protecció del medi ambient i objectius de política social.

Quant als principis de bona regulació de l'article 49 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern dels Illes Balears, aquesta llei es justifica per raons d'interès general, d'acord amb els principis de necessitat i eficàcia, en els termes exposats al llarg d'aquesta exposició de motius.

En virtut del principi de proporcionalitat, en aquesta llei es preveu la regulació imprescindible per agilitar l'adequació del sector turístic de les nostres illes a les exigències definides per les organitzacions internacionals i principalment per la Unió Europea i la societat balear en les diferents estratègies i plans de recuperació i construcció aprovats per les institucions. En aquest sentit, cal subratllar que és fonamental que les mesures que es proposen en aquesta llei vagin en la mateixa línia temporal que les actuacions i els procediments administratius per fer efectius els fons europeus, de tal manera que es compleixin els objectius de l'Instrument Europeu i Espanyol de Recuperació amb la celeritat i les garanties mínimes exigibles a tota actuació administrativa.

D'acord amb això, és important indicar, al marge de tot el que s'ha exposat en aquesta exposició de motius respecte de la necessitat d'implementar mesures de protecció al medi ambient, als consumidors i usuaris, i a objectius de política social, que els mecanismes de finançament que provenen de la Unió Europea, l'Estat espanyol i la comunitat autònoma, estableixen terminis determinats de sol·licitud i d'execució de les mesures finançades.

Pel que fa al Mecanisme de Recuperació i Resiliència (un dels pilars dels fons Next Generation EU), que és la principal font de finançament del Pla de Recuperació aprovat per l'Estat espanyol, segons el que fixa el Consell Europeu, el termini d'execució és de quatre anys per a reformes i de sis anys per a inversions. El 70% dels recursos de l'MRR s'han de comprometre entre 2021 i 2022 i el 30% restant, a final del 2023.

El mateix Pla per a la Recuperació, Transformació i Resiliència de l'Estat espanyol ha establert un programa d'inversions i reformes corresponents al període 2021-2023. També estableix amb caràcter literal que: «Tenint en compte el calendari d'emissions previst per la Comissió Europea, en línia amb el que es preveu en el Reglament 2021/241, el 2021 es preveu el pagament de 9.036 milions d'euros del prefinançament corresponent al 13% del total assignat a Espanya. De la mateixa manera, es preveu el primer pagament semestral de 10.000 milions d'euros, que respondria a les fites i als objectius aconseguits en el període des de febrer de 2020 fins a juny de 2021.

Així mateix, a principis de l'any 2020 s'ha de procedir a realitzar el requeriment de pagament corresponent a la justificació de les fites i els objectius del segon semestre de 2021, per un import de 12.000 milions d'euros. En el segon semestre de 2022 es preveu el pagament de 6.000 milions d'euros.

El procés de desemborsaments continuarà realitzant-se semestralment el 2023, per la qual cosa es preveuen dos pagaments en aquest any per un import de 10.000 milions d'euros i 7.000 milions d'euros. Finalment, els desemborsaments es completaran amb tres pagaments anuals prevists de 8.000 milions d'euros al juny de 2024, 3.500 milions d'euros al juny de 2025 i 4.000 milions d'euros al desembre de 2026.»

Aquests fets han determinat que els tràmits administratius i els procediments necessaris per accedir als fons europeus s'hagin d'ajustar a les dates esmentades.

Aleshores, es fa imprescindible, per no desaprofitar l'oportunitat de transformar el nostre model turístic amb l'ajuda del finançament públic, que les mesures de transformació, que van alineades amb les estratègies i els plans de recuperació aprovats per la Unió Europea, Espanya i la comunitat autònoma, s'aprovin mitjançant aquesta llei.

D'acord amb el principi de seguretat jurídica, aquesta llei respecta la normativa autonòmica, i així, cal esmentar l'article 30.11 de l'Estatut d'Autonomia, que atorga a la nostra comunitat autònoma la competència exclusiva en matèria d'ordenació i planificació turística; l'article 30.47, que disposa que la comunitat autònoma té la competència exclusiva en matèria de defensa dels consumidors i usuaris, en el marc de les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general i en el marc de les bases i la coordinació general de la sanitat; o l'article 30.46, que disposa la competència de la nostra comunitat en la protecció del medi ambient, sens perjudici de la legislació bàsica de l'Estat.

D'altra banda, cal esmentar també l'article 24.1 de l'Estatut, que afirma que els poders públics de la comunitat autònoma reconeixen l'activitat turística com a element econòmic estratègic de les Illes Balears. El foment i l'ordenació de l'activitat turística s'han de dur a terme amb l'objectiu de fer-la compatible amb el respecte al medi ambient, el patrimoni cultural i el territori, així com impulsar polítiques generals i sectorials de foment i ordenació econòmica que tinguin com a finalitat afavorir el creixement econòmic a mitjà i llarg termini. Aquesta llei també respecta, com no pot ser d'altra manera, el dret estatal i de la Unió Europea, i així, es respecta la Llei 20/2013 LGUM, que en l'article 5 afirma que els límits o requisits a l'accés o exercici d'una activitat de serveis motivaran la seva necessitat en la salvaguarda d'alguna raó imperiosa d'interès general de les compreses en l'article 3.11 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici. Ja s'ha fet esment abans que les raons imperioses d'interès general essencialment invocades són la protecció del medi ambient, la defensa dels consumidors i usuaris i objectius de política social. Tot això de conformitat amb la Directiva 2006/123/CE, del Parlament i del Consell, relativa als serveis en el mercat interior, així com s'ha dut a terme una explicació que acredita la seva necessitat, proporcionalitat i no-discriminació.

Així mateix, en compliment del principi de transparència, s'han definit amb claredat els objectius de la norma. I, quant al principi d'eficiència, no s'ha previst cap càrrega administrativa innecessària, sinó que, per contra, se simplifiquen o es redueixen determinades obligacions administratives.

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquesta llei és establir mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme, a les Illes Balears, amb l'objectiu d'avançar cap a un impacte regeneratiu de l'activitat turística al nostre territori i la nostra societat.

A aquest efecte, es duen a terme modificacions estructurals de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears, a la qual s'introdueix un títol específic amb mesures per transitar cap a l'economia circular amb l'objectiu de convertir les Illes Balears en la primera destinació turística circular del món.

Article 2. Modificacions de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears

1. Es modifica l'apartat 1 de l'article 1, que passa a tenir la redacció següent:

"1. L'objecte d'aquesta llei és l'ordenació, la planificació, la promoció, el foment i la disciplina del turisme i de la qualitat en la prestació de serveis turístics de les Illes Balears, i l'impuls del turisme sostenible i circular en el marc de l'Estatut d'Autonomia i de la resta de l'ordenament jurídic."

2. S'introdueixen tres lletres, la k), la l) i la m) a l'apartat 2 de l'article 1, amb la redacció següent:

"k) Impulsar la circularitat al turisme de les Illes Balears.

l) Impulsar un impacte regeneratiu al nostre territori i a la nostra societat.

m) Impulsar la cohesió social en el turisme de les Illes Balears."

3. S'afegeixen dues noves lletres, la p) i la q), a l'article 3, amb la redacció següent:

"p) Sobrecontractació: dur a terme la contractació d'unitats o places d'allotjament que no es puguin atendre en les condicions pactades, en el sentit que no es pugui posar l'allotjament a disposició dels clients a l'establiment contractat.

q) Sobreocupació: allotjar a l'establiment més persones de les que permeten les places disponibles."

4. Es modifiquen les lletres g) i k) de l'article 15, que passen a tenir la redacció següent:

"g) Identificar a l'accés principal, a un lloc de fàcil visibilitat, els diferents distintius acreditatius de classificació, categoria i especialització de l'establiment, així com els distintius de qualitat, capacitat màxima i qualsevol altra informació referida a l'exercici de l'activitat, de conformitat amb la normativa corresponent."

"k) Conèixer el número d'inscripció turística en el cas de publicitat o contractació d'allotjaments turístics o de comercialització d'estades turístiques a habitatges."

5. Es modifica l'article 19, i s'hi afegeixen quatre lletres, de la m) a la p), amb el següent redactat:

"m) Impulsar l'ús de productes de neteja naturals i/o ecològics amb certificació, sempre que existeixin productes d'aquestes característiques en el mercat.

n) Identificar, sempre que sigui possible, els productes emprats a la seva activitat que constitueixen les principals fonts de residus dispersos (també nomenat *littering*), especialment en l'entorn natural i marí i adoptar les mesures adequades per a prevenir i reduir la producció d'aquests residus.

o) Fer ús de productes durables i fiables (també en termes de vida útil i absència d'obsolescència prematura), reparables, reutilitzables i actualitzables.

p) Fomentar la reutilització dels productes i els seus components, entre d'altres, mitjançant donació i implantació de sistemes que promoguin activitats de

reparació, reutilització i actualització, molt especialment per als aparells elèctrics i electrònics, piles i acumuladors, tèxtils i mobiliari, envasos i materials i productes de construcció.”

6. Es modifica l'article 20, amb la redacció següent:

“Article 20 Sobrecontractació

1. Pel que fa a la sobrecontractació, les empreses titulars d'establiments d'allotjament no poden contractar unitats o places que no puguin atendre en les condicions pactades, en el sentit que no es pugui posar a disposició dels clients l'allotjament a l'establiment.

2. Sense perjudici del que es disposa en el punt anterior, les persones titulars dels establiments d'allotjament que hagin incorregut en sobrecontractació estan obligades a proporcionar allotjament a les persones usuàries afectades a un establiment de la mateixa zona, de categoria igual o superior i en condicions de màxima similitud a les pactades, sense que pugui suposar majors repercussions econòmiques per al client.

3. La persona titular de l'establiment a què fa referència el punt anterior ha de contractar el servei de desplaçament al nou establiment i assumir de manera directa el pagament de la diferència de preu, si n'hi ha, com també qualsevol altra despesa originada per la sobrecontractació que no sigui imputable a l'actuació de la persona usuària, fins que no estigui definitivament allotjada i sense que aquesta, per tant, hagi d'avançar cap pagament. Això, sense perjudici d'altres danys o perjudicis que pugui reclamar la persona usuària i sense perjudici que el titular de l'establiment pugui repercutir les despeses contra l'empresa causant de la sobrecontractació.”

7. Es modifica el punt 4 de l'article 23, que passa a tenir la redacció següent:

“4. La inexactitud, la falsedat o l'omissió en qualsevol dada, manifestació o document de caràcter essencial que s'adjunti o incorpori a una declaració responsable d'inici d'activitat impliquen la cancel·lació de la inscripció i, per tant, la impossibilitat de continuar amb l'exercici de l'activitat afectada, sens perjudici de la responsabilitat legal en què es pugui haver incorregut, amb instrucció prèvia del procediment corresponent, en el qual s'ha de donar audiència a la persona interessada.

Així mateix, l'administració turística competent que hagi detectat la falsedat a què es refereix el paràgraf anterior, imposarà l'obligació al responsable de restituir la situació jurídica al moment previ al desenvolupament o exercici de l'activitat i incoarà la instrucció del procediment sancionador. En cas de detectar la inexactitud, i sens perjudici d'imposar la restitució de la situació jurídica, l'administració turística podrà incoar la instrucció del procediment sancionador.”

8. S'afegeixen dos punts, el 6 i el 7, a l'article 27, amb la redacció següent:

“6. En el cas en què es comuniqui el cessament del titular de l'explotació, l'administració turística ha de tenir provisionalment com a explotador, fins que no se'n comuniqui un de nou, el propietari.

7. Pel que fa a les empreses comercialitzadores d'estades turístiques a habitatges, l'administració turística ha d'inscriure només el nom d'un dels explotadors, a l'efecte d'una comunicació adequada.”

9. Es modifiquen els punts 1 i 2 de l'article 28, que passen a tenir la redacció següent:

“1. La publicitat per qualsevol mitjà de difusió o la realització efectiva d’una activitat turística sense haver presentat la declaració responsable d’inici d’activitat o, si s’ha presentat, però sense complir les exigències legals per exercir-la, té la consideració d’oferta il·legal o activitat clandestina, intrusisme i competència deslleial, i implica la incoació de l’expedient sancionador corresponent amb subjecció al que disposa aquesta llei.

2. Els establiments turístics només poden utilitzar la denominació corresponent al seu grup, classificació, categoria o característiques de l’activitat, sense que, per tant, es pugui induir a error al respecte.

Es prohibeix que els allotjaments no definits per la normativa turística o que no hagin presentat la declaració responsable d’inici d’activitat turística (DRIAT), o que l’hagin presentada sense complir els requeriments normatius, utilitzin les denominacions de vacances, turística o similars, o que utilitzin canals d’oferta que emprin aquests termes o dels quals es desprengui una finalitat turística.”

10. Es modifica l’article 29 bis, que passa a tenir la redacció següent:

“Article 29 bis Autodispensadors de begudes alcohòliques

Es prohibeixen als establiments turístics els autodispensadors de begudes alcohòliques. Els dispensadors de begudes alcohòliques que hi pugui haver als establiments únicament els pot utilitzar el personal propi de l’establiment.”

11. Es modifica el punt 2 de l’article 30, que passa a tenir la redacció següent:

“2. No es consideren empreses d’allotjament turístic les empreses d’allotjament que tinguin finalitats institucionals, socials, sanitàries, assistencials, laborals, docents o esportives, ni les que es desenvolupin en el marc dels programes de l’administració dirigits a la infància, la joventut o altres col·lectius necessitats d’especial protecció.”

12. Es modifica l’apartat 6 de l’article 32, que passa a tenir la redacció següent:

“6. Sens perjudici del que estableix l’article 27.4 d’aquesta llei, no suposa infracció d’aquest principi la coexistència de l’ús turístic amb qualsevol altre ús, en un mateix immoble, si aquesta situació ja existia legalment amb anterioritat a l’entrada en vigor de la Llei 2/1999, de 24 de març, general turística de les Illes Balears.”

13. Es modifica el punt 3 de l’article 33, que queda redactat en els termes següents:

“3. Es prohibeix l’existència d’unitats d’allotjament d’ús turístic integrants d’alguna de les edificacions de l’establiment d’allotjament turístic l’explotació de les quals no correspongui al titular de l’empresa explotadora de l’establiment d’allotjament turístic.

L’incompliment sobrevingut de la unitat d’explotació per causa aliena al seu titular i directament imputable a un titular d’unitats d’allotjament, no suposarà la pèrdua de la llicència o autorització que empara l’explotació unitària d’explotació de l’establiment.”

14. Es modifica l’apartat 1 de l’article 37, que passa a tenir la redacció següent:

“1. S’ha d’entendre que un establiment d’allotjament turístic s’explota sota la modalitat de pensió completa integral, si, dins un preu global ofert a tots o a part dels usuaris, a més de l’allotjament, s’inclouen els aliments i les begudes corresponents al berenar, el dinar i el sopar, com també el consum addicional d’altres aliments i begudes a l’establiment.”

15. S'introdueix un article, el 37 bis, amb la redacció següent:

“Article 37 bis. Modernització i innovació en la higiene i la neteja dels establiments d'allotjament

Els establiments d'allotjament de les Illes Balears que pertanyen al grup d'hotels, hotels de ciutat, hotels apartament, hotels rurals, així com la resta d'establiments d'allotjament que voluntàriament hagin obtingut una classificació d'estrelles, tenen l'obligació que la totalitat dels llits de l'establiment, llevat dels supletoris, siguin elevables mecànicament o elèctricament, de tal manera que permetin una millor neteja del terra de l'habitació o dels elements sobre els quals s'assenta el llit.

Queden exceptuats de l'obligació referida al paràgraf anterior als establiments, amb un màxim de 30 habitacions, que estiguin implantats en edificis que siguin béns d'interès cultural, béns catalogats, que posseïxin una classificació de protecció singular, o que estiguin situats en nucli antic, sempre i quan els llits i la estructura que els integra tinguin una significació històrica i patrimonial, degudament acreditada.

Amb caràcter excepcional i exclusiu, queden exceptuats de l'obligació de substitució els llits i l'estructura que els integra amb una significació històrica, patrimonial i cultural, degudament acreditada, amb independència de la classificació de l'establiment d'allotjament.

Sens perjudici de la resta de normativa aplicable, els equips d'elevació dels llits han de complir la Directiva 2006/42/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de maig de 2006, relativa a les màquines i per la qual es modifica la Directiva 95/16/CE i la norma espanyola de transposició del Reial decret 1644/2008, de 10 d'octubre, pel qual s'estableixen les normes per a la comercialització i posada en servei de les màquines.”

16. S'introdueix una nova lletra en el punt 1 de l'article 39, que passa a tenir la redacció següent:

“e) Hotels de benestar: són els establiments que, a més de complir els requisits establerts per als hotels, disposen d'instal·lacions que, a part del servei d'allotjament, ofereixen conjuntament serveis de benestar i bellesa prestats per personal qualificat.

S'entén per servei de benestar aquell destinat a promoure o millorar la salut de les persones.

És obligatòria la prestació d'un o diversos serveis relacionats amb el benestar i la bellesa conjuntament amb el servei d'allotjament.

Aquests establiments han de tenir una categoria mínima de quatre estrelles, i poden disposar per a la prestació dels serveis de benestar i bellesa d'un màxim del 50% de la superfície total del conjunt, incloent per al còmput l'ús d'allotjament turístic.”

17. Es modifica el segon paràgraf del punt 7 de l'article 50, que queda redactat en els termes següents:

“Si el títol constitutiu o els estatuts no impedeixen la comercialització turística dels habitatges en els termes exposats en el paràgraf anterior o aquests no existeixen, és necessari, per dur a terme la comercialització turística, i només a aquest efecte, un acord de la junta de propietaris en el qual la majoria de persones propietàries, que alhora constitueixen la majoria de quotes de propietat, acceptin expressament la possibilitat de comercialització turística dels habitatges, acord que la mateixa

majoria pot modificar. En aquest supòsit resulta d'aplicació el règim determinat en l'article 17.7 de la Llei 49/1960, de 21 de juliol, de propietat horitzontal. Aquest acord s'ha d'inscriure en el Registre de la Propietat, sempre que sigui possible conforme a la normativa sectorial específica (a fi d'informar a possibles terceres persones adquirents d'habitatges)."

18. Es modifica la lletra a) de l'apartat 1), i l'apartat actual 2 passa a ser el 3 i s'introdueix un apartat, amb el número 2, a l'article 51, amb les redaccions següents:

"a) Neteja periòdica de l'habitatge, abans de l'entrada dels nous clients o durant l'estada d'aquests, segons contracte."

"2. Als efectes de garantir l'efectivitat dels serveis esmentats en l'apartat anterior, la persona comercialitzadora d'estades turístiques en habitatges d'ús residencial ha de disposar, a partir de l'1 de maig de 2023, d'un llibre registre, habilitat per l'administració turística insular, en el qual s'ha de fer constar la data i la identificació de la persona física i/o jurídica que dugui a terme les activitats descrites en l'apartat anterior, fins i tot si es tracta de la mateixa persona comercialitzadora i/o propietària.

El llibre registre ha d'adoptar el model determinat per l'administració turística insular, que pot ser electrònic sempre que en quedi garantida la veracitat i la comprovació de dades. L'habilitació consisteix en la verificació que el llibre s'ajusta al model esmentat.

En cas de sol·licitar la renovació del llibre, la persona comercialitzadora d'estades turístiques en habitatges d'ús residencial ha de presentar el llibre anterior per justificar-ne l'exhauriment dels fulls o el deteriorament.

En cas de pèrdua o destrucció del llibre o una altra circumstància similar, s'ha de justificar mitjançant una declaració escrita de la persona comercialitzadora d'estades turístiques en habitatges d'ús residencial comprensiva de la no-presentació i les proves de què disposi, i aquesta circumstància s'ha de fer constar en la diligència d'habilitació; posteriorment s'han de reproduir en el nou llibre les anotacions efectuades en l'anterior.

El llibre registre ha de romandre actualitzat durant els períodes d'estada turística, a disposició dels inspectors de l'administració turística insular."

19. Es modifiquen les lletres c) i d) del punt 3 de l'article 53, que queden redactades de la manera següent:

"c) Els que hi ha a les empreses turístiques d'allotjament i a les empreses turístiques residencials, sempre que estiguin estrictament destinats als usuaris del servei turístic.

d) Els que prestin exclusivament serveis de subministrament de menjars i begudes a domicili."

20. Es modifica la lletra c) i s'afegeix una nova lletra, la d), al punt 1 de l'article 54, que queden redactades en els termes següents:

"c) Clubs de platja: són els establiments que, situats a les zones determinades per l'article 3.1 de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, o a solars, terrenys o edificacions situats davant la mar, sempre complint les determinacions de la legislació de costes, ofereixen com a activitat principal la de restauració, que es complementa amb serveis d'animació, venda de productes, lloguer de gandules, com també altres serveis nàutics.

d) Qualsevol altre establiment de restauració que es determini reglamentàriament."

21. Es modifica el punt 1 de l'article 58, que passa a tenir la redacció següent:

"1. Les agències de viatges domiciliades a la comunitat autònoma de les Illes Balears han de ser objecte d'inscripció en els registres insulars corresponents i en el Registre General d'Empreses, Activitats i Establiments Turístics, mitjançant la declaració responsable d'inici d'activitat turística, en la qual ha de constar la declaració de tenir constituïda la garantia definida en aquest article, en compliment de les exigències contingudes en el Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris, i en altres lleis complementàries, així com en la Directiva 2015/2302, del Parlament Europeu i del Consell.

Les agències de viatges establertes en una altra comunitat autònoma o en un altre estat de la Unió Europea que vulguin obrir un establiment en les Illes Balears també han de ser objecte d'inscripció en els registres turístics, prèvia presentació de la declaració responsable d'inici d'activitat turística. En aquest cas, les administracions turístiques competents acceptaran tota protecció constituïda per l'organitzador o minorista conformement amb la normativa de l'estat membre o de la comunitat autònoma del seu establiment.

Les agències de viatges establertes fora de l'àmbit de la Unió Europea que vulguin obrir un establiment en les Illes Balears també han de presentar a l'administració turística la declaració responsable d'inici d'activitat, que també ha d'incloure la declaració de tenir constituïda la garantia exigida per la normativa de les Illes Balears, en els seus termes."

22. Es modifica el punt 2 i s'afegeixen dos nous punts, el 5 i el 6 a l'article 61, amb la redacció següent:

"2. S'entén per empresa de turisme actiu aquella que, amb ànim de lucre, es dedica a la prestació de serveis que permeten el desenvolupament d'activitats recreatives, esportives i d'aventura que es practiquen fent servir els recursos que ofereix la natura, ja siguin en el medi aeri, terrestre, subterrani, aquàtic o subaquàtic, i en les quals és necessari un cert grau d'esforç físic, de destresa, d'experimentació, o que impliquen un cert risc controlat.

També es consideren activitats de turisme actiu aquelles que es fonamenten en el gaudi o la sensibilització del medi o els recursos naturals."

"5. En el cas que l'activitat concreta de turisme actiu requereixi titulació oficial per la normativa sectorial, el personal responsable i monitor ha d'estar en possessió d'aquesta titulació. En el cas que no s'exigeixi titulació oficial, s'ha de tenir una qualificació adequada per exercir l'activitat.

6. En la declaració responsable relativa a una empresa de turisme actiu s'ha de fer una indicació clara del tipus d'activitats per desenvolupar, del lloc o llocs en què es durà a terme, així com de la qualificació adequada del personal."

23. Es modifiquen els punts 2 i 3 de l'article 64, que queden redactats en els termes següents:

"2. Les oficines de turisme la titularitat de les quals exerceixi cada un dels consells insulars han d'integrar les xarxes d'oficines de turisme de Mallorca, Menorca, Eivissa o Formentera i poden adherir-se a cada una d'aquestes quatre xarxes aquelles altres oficines de titularitat pública que voluntàriament ho sol·licitin.

3. S'entén per xarxa d'oficines de turisme la que està composta pel conjunt d'oficines de titularitat pública que, de forma homogènia i sota una senyalització comuna, presten els serveis que els són propis.”

24. Es modifica l'article 69, que passa a tenir la següent redacció:

“Article 69. Mallorca, Menorca, Ibiza/Eivissa i Formentera com a marques turístiques de les Illes Balears

En el marc que s'estableix en matèria de publicitat institucional, cadascun dels consells insulars ha de tenir la marca turística global, segons li correspongui de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera per a la promoció i la projecció interior i exterior dels recursos i productes turístics de cada una de les illes.

Cadascun dels consells insulars i respecte de l'illa en la qual exerceixi les seves competències pot declarar obligatòria la inclusió dels noms de “Mallorca”, “Menorca”, “Ibiza”, “Eivissa-Ibiza” o “Eivissa”, i “Formentera” en les campanyes de promoció que s'estableixin. Aquesta obligació pot incloure la inserció dels logotips que s'acordin.”

25. Es modifiquen el punts 1 i 2 de l'article 73, que passen a tenir la redacció següent:

“1. L'administració autonòmica ha de promoure l'adaptació de la formació en turisme a les necessitats de les empreses turístiques establertes a les Illes Balears i a la transformació contínua del sector turístic, fomentant una formació professional, tant inicial com per a l'ocupació, que s'adapti als nous requeriments i competències del sector en cadascuna de les illes i que sigui la punta de llança per seguir avançant en la competitivitat del sector turístic. En aquest sentit, l'administració turística ha de procurar un desplegament territorial suficient dels centres integrats de formació professional de la família professional d'hoteleria i turisme, de manera que es garanteixi la capacitat de qualificació i requalificació dels treballadors i les treballadores.

2. Igualment, l'administració turística ha de donar suport a la innovació i la modernització tecnològica de les empreses, els establiments i els serveis turístics, i les ha de fomentar i impulsar amb l'adopció de totes aquelles mesures i a través dels instruments que siguin necessaris, com la compra pública innovadora, per incrementar la competitivitat i la sostenibilitat i circularitat del sector turístic, així com la millora de les condicions de feina dels treballadors i les treballadores.”

26. S'afegeix un nou article 78, amb la redacció següent:

“Article 78. Nou ús residencial en parcel·les d'ús turístic i reconversió i canvi d'ús d'establiments d'allotjament turístic

1. Les parcel·les d'ús turístic i els edificis d'ús turístic podran canviar d'ús d'acord amb els requisits i procediments del present precepte.

2. Les parcel·les vacants d'ús exclusiu turístic i classificades com a sol urbà, poden instar davant l'administració turística insular competent en ordenació turística el seu canvi d'ús a residencial sempre i quan el sostre d'habitants de la parcel·la vacant no sigui superior al nombre de places turístiques possibles en aplicació de l'índex d'intensitat turística, o, si no n'hi havia, de la ràtio turística, fixades per la normativa urbanística, territorial o sectorial. També es podrà instar el canvi d'ús a sociosanitari o administratiu.

Els paràmetres urbanístics de la parcel·la amb ús residencial, sociosanitari o administratiu seran els establerts pel planejament urbanístic vigent per a la parcel·la turística.

Un 30% dels habitatges resultants es destinaran al règim d'habitatge protegit ja sigui de compravenda o lloguer.

3. Es poden acollir al règim de reconversió i canvi d'ús establert en aquest article els establiments i les edificacions següents:

a) Els establiments d'allotjament turístic d'una o dues estrelles, d'hostals o de cases d'hostes en situació d'alta.

b) Els establiments d'allotjament turístic d'una o dues estrelles, d'hostals o de cases d'hostes en situació de baixa definitiva anterior a l'1 de gener de 2022 i que estiguin situats a qualsevol indret, excepte en sòl rústic, del territori de les Illes Balears.

Els establiments i les edificacions descrits en aquest punt poden instar davant l'administració turística competent el canvi d'ús a alguns dels següents usos:

- Sociosanitari o assistencial, públics o concertats amb entitats del tercer sector (incloses residències de majors, centres de dia, centres de discapacitat i dependents i similars), regint-se per a la seva instal·lació, per les disposicions d'aquest article i per la legislació sectorial aplicable.
- Administratiu (incloses les oficines i els centres de treball dedicats a la innovació tecnològica informàtica i a la recerca a través d'ordinadors i tecnologia informàtica, *coworking* i noves fórmules col·laboratives entre investigadors).
- Residencial. Els habitatges resultants no podran ser objecte de comercialització com a estades turístiques en habitatge. En aquest cas, un 50% dels habitatges resultants es destinaran al règim d'habitatge protegit ja sigui de compravenda o de lloguer. El sostre d'habitants de l'edifici no podrà superar l'índex d'intensitat d'ús establerta per la normativa d'habitatge per als habitatges de protecció oficial. A l'edifici s'haurà de complir el decret d'habitabilitat.

Les places turístiques de l'establiment únicament poden ser objecte d'intercanvi entre particulars. Aquest intercanvi només és possible per traslladar les places a establiments hotelers de quatre o cinc estrelles. En cas que els establiments o allotjaments estiguin en situació d'alta és condició per a l'intercanvi la subrogació de la totalitat del personal per part de la persona física o jurídica adquirent.

Quan per les característiques tècniques, constructives o edificatòries d'un edifici en situació d'inadequació conforme al que disposa l'article 129 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, es consideri procedent el canvi d'ús i no resulti viable tècnicament o econòmicament la reforma parcial o la rehabilitació integral d'aquest edifici, a instàncies dels seus titulars se'n podrà acordar la demolició per reconstruir-lo adaptant-se als paràmetres urbanístics del planejament en vigor i als que resultin aplicables als habitatges protegits.

4. L'administració turística competent ha de tramitar i resoldre el procediment administratiu en el qual han de quedar justificades les condicions establertes en els apartats anteriors i convenientment valorades l'oportunitat i la idoneïtat del canvi d'ús.

La resolució del procediment administratiu requereix un informe preceptiu i vinculant de l'ajuntament en el qual es trobi la parcel·la, l'establiment o l'edificació sobre el qual s'ha instat el canvi d'ús, que ha d'emetre en el termini de dos mesos

des de la sol·licitud. En cas de no emetre'l, s'entén favorable. Sense perjudici de l'anterior, quan se sol·liciti el canvi d'ús d'una edificació o d'un establiment, la resolució del procediment administratiu requereix un informe favorable, atorgat per majoria de dos terços, de la Comissió per a la Reconversió i el Canvi d'Ús d'Establiments d'Allotjament Turístic i Edificacions amb Usos no Residencials regulada pel Decret 34/2021, de 22 de juny.

L'acord que autoritzi el canvi d'ús s'entén sense perjudici de les llicències municipals o declaracions responsables que siguin necessàries per fer efectiu aquest canvi. A l'informe de l'ajuntament en el qual es trobi la parcel·la, l'establiment o l'edificació sobre el qual s'ha instat el canvi d'ús, s'ha d'analitzar necessàriament la repercussió de l'augment poblacional que pugui suposar el canvi d'ús quant als equipaments públics i a les xarxes de mobilitat.

Les obres s'han de dur a terme amb criteris d'eficiència energètica i, en cas d'establiments en situació d'alta, no han d'incrementar el consum d'aigua potable i energètic d'origen no renovable. Quan sigui d'aplicació s'han de complir les prescripcions contingudes a la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, o a qualsevol altra normativa bàsica estatal.

5. El titular de l'establiment ha d'abonar a l'administració municipal competent, en concepte de monetització de la cessió d'aprofitament, el 5% del pressupost d'execució material de les obres per a la conversió de l'edifici al nou ús. Aquests ingressos s'han de destinar a actuacions i inversions en la zona on s'ha fet el canvi d'ús. Amb la finalitat de definir les actuacions que s'hagin de realitzar a càrrec d'aquestes quanties, es crearà una mesa de treball amb les organitzacions sindicals més representatives del sector, les entitats socials del municipi vinculades al sector turístic i l'associació empresarial hotelera del mateix municipi o l'associació empresarial hotelera de l'illa corresponent en el cas que no existeixi la referida organització empresarial en el municipi en el qual s'hagi materialitzat la recaptació.

6. Els establiments o les edificacions que s'executin d'acord amb les llicències atorgades a l'empara d'aquest precepte, queden legalment incorporats al planejament com a edificis adequats i la seva qualificació urbanística s'ha de correspondre amb la seva volumetria i ús específics.

7. La documentació que s'aporti a l'administració competent ha de ser suficient per valorar tots els aspectes necessaris per adoptar la resolució i ha d'incloure, com a mínim, una exposició dels antecedents i la situació urbanística, els documents gràfics i la justificació del compliment dels requisits exposats en aquesta disposició, així com de la solució presentada. Així mateix, l'administració competent ha de sotmetre la proposta de resolució a audiència pública durant el termini mínim d'un mes, als efectes que s'hi puguin presentar suggeriments o al·legacions."

27. Es modifica el punt 1 de l'article 88, que queda redactat en el termes següents:

"Article 88. Disposició general

1. L'eficàcia d'una declaració responsable d'inici d'activitat turística o de la comunicació prèvia d'ampliació, referida a un establiment d'allotjament turístic o a un habitatge residencial que es comercialitzi turísticament, i la inscripció en el registre insular d'empreses, activitats i establiments turístics corresponent, estan condicionades a aportar, com a mínim, el mateix nombre de places que es vagin a comercialitzar i inscriure, obtingudes de les borses de places gestionades pels

organismes gestors o les administracions turístiques, en la mesura de la seva disponibilitat.

També es poden obtenir d'altres allotjaments turístics o d'altres habitatges objecte de comercialització turística, que es donin de baixa definitiva i que les haguessin adquirit en el seu moment de manera onerosa i indefinida, la qual cosa s'ha d'acreditar per qualsevol mitjà admissible en dret. En aquest cas el nombre de places a aportar ha de ser el doble de les que es comercialitzin i inscrivin, a excepció que s'aportin en aplicació de l'article 78 d'aquesta llei, en el qual cas s'haurà d'aportar el mateix nombre de places.

Les places turístiques queden vinculades a l'immoble fins la baixa definitiva.

És requisit imprescindible per a l'eficàcia de les declaracions responsables d'inici d'activitats turístiques i comunicacions, així com la posterior inscripció, que les places esmentades en els paràgrafs anteriors provinguin de la mateixa illa.

Les places emprades per ampliar o obrir nous allotjaments turístics han de procedir d'altres allotjaments turístics, sense que puguin procedir d'habitatges objecte de comercialització turística, i viceversa.”

28. Se suprimeix el punt 2 de l'article 90, i el punt 1 passa a ser el punt únic, sense numeració, amb el redactat següent:

“Els establiments donats de baixa definitiva es poden acollir a qualsevol de les possibilitats següents:

a) La sol·licitud d'incoació del procediment per al canvi d'ús de l'immoble de conformitat amb l'article 78 d'aquesta llei, i complint els requisits que s'hi estableixen.

b) La demolició de l'immoble i que la parcel·la passi a formar part del sistema d'espais lliures públics o sigui qualificada de manera que impliqui la seva inedificabilitat.

c) La demolició de l'immoble i la posterior reconstrucció d'aquest d'acord amb els paràmetres urbanístics vigents en la zona de què es tracti.

d) El destí de l'immoble a un ús que estigui permès i que l'edificació s'adeqüi a la indicada pel planejament en la zona en què s'ubica.”

29. Es modifica el punt 1, lletres c) i f), de l'article 92, amb el següent redactat:

“c) Fomentar de manera directa i indirecta qualsevol activitat que persegueixi la competitivitat, la sostenibilitat, la diversificació i la desestacionalització de l'oferta turística de cada una de les illes.”

“f) Dur a efecte qualsevol altres activitats amb els objectius de millorar la qualitat de les infraestructures turístiques, la seva competitivitat i la seva capacitat de diversificar i desestacionalitzar l'oferta i de consolidar la posició de lideratge en matèria turística.”

30. S'introdueix un nou títol, que se situa com a títol V, amb el contingut següent:

“TÍTOL V MESURES D'ECONOMIA CIRCULAR

Capítol I Principis i objectius de la circularitat

Article 93. Definicions

Als efectes d'aquest títol s'entén per:

a) Economia circular: model de producció i consum, fortament fonamentat en l'optimització de processos i el redisseny de productes i serveis, que persegueix, a través de cicles biològics i/o tècnics, mantenir el valor funcional dels productes i

dels materials durant el major temps possible, amb una clara vocació de minimitzar tant la pressió sobre els recursos com la generació de residus.

b) Residu: qualsevol substància o objecte que el seu posseïdor rebutgi o tingui la intenció o l'obligació de rebutjar. Sens perjudici de tot això, s'han de tenir presents les definicions previstes en la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears.

c) Recurs: conjunt de matèries primeres, béns i serveis que es fan servir per produir altres béns i serveis destinats al consum o a la producció de nous béns i serveis. També reben el nom de factors productius.

d) Estratègia de circularitat: procediment pel qual una empresa fixa la motivació, la visió i els objectius (abast i escala) en matèria de circularitat. L'estratègia circular s'ha de plasmar en un document anomenat pla de circularitat.

e) Pla de circularitat: document que recull les prioritats i línies d'acció que ha de dur a terme una empresa per integrar pautes de planificació, consum i producció i compromís circular en la seva estratègia de negoci, els seus processos interns i les relacions amb els seus principals grups d'interès. El pla de circularitat ha de fer especial esment a les àrees que es designin prioritàries d'acció i ha d'incloure, alhora, tots els elements necessaris per a una correcta planificació i avaluació circular.

f) Àrees prioritàries: àmbits que s'estableixen, sens perjudici de l'estratègia de circularitat que fixi cada companyia, com a estratègics per orientar les línies d'acció que inclou el pla de circularitat. Concretament: aigua, energia, aliments, materials i residus.

g) Planificació circular: relació i periodificació de tasques i accions, dotació de recursos, inversions, protocols i qualsevol altre mitjà humà, material i econòmic necessari per garantir l'execució de les línies d'acció incloses en el pla de circularitat.

h) Avaluació circular: sistema orientat a mesurar el progrés circular i facilitar en darrera instància la retroalimentació de la seva visió estratègica i la revisió i/o fixació de noves línies d'acció.

i) Impacte regeneratiu: capacitat de restaurar el dany ecològic ocasionat.

Article 94. Principis de la circularitat

Són principis generals d'aquest títol:

a) La preservació i la millora del capital natural, des d'una utilització dels recursos naturals (renovables) cada vegada més eficient.

b) L'optimització de l'ús dels recursos, des d'una major rotació dels béns i serveis (i els seus components), aconseguint un cicle d'utilització i, per tant, un cicle de vida més gran.

c) El foment de l'eficàcia del sistema, des de la reducció de les externalitats negatives associades a la utilització de recursos i el foment de sinergies entre els diferents agents que intervenen en aquest procés.

Article 95. Objectius

Són objectius generals d'aquest títol:

a) Elevar la sostenibilitat, econòmica, ambiental i social, al màxim nivell.

b) Contribuir des de l'ecodisseny de productes i serveis, l'adopció de noves tecnologies netes i/o l'optimització dels processos de producció i consum, a la regeneració de l'ecosistema i del sistema econòmic i social.

- c) Adoptar un compromís d'increment permanent d'eficiència en la gestió dels recursos, per tal de desvincular el seu ús i consum del creixement econòmic.
- d) Augmentar la competitivitat turística des d'una reducció dels costos operatius, l'oferta de productes i serveis ecoinnovadors, la captació de talent, l'enfortiment de les relacions amb els grups d'interès i/o la fidelitat de la marca.
- e) Impulsar la diferenciació davant la competència, sent líders sectorials. L'objectiu és que les Illes Balears siguin la primera destinació circular.
- f) Afavorir la desestacionalització de l'activitat turística per tal d'incrementar la rendibilitat econòmica i social del turisme.
- g) Reduir la petjada ambiental de l'activitat turística (empremta de carboni, hídrica i de consum d'energia).
- h) Mitigar els riscos associats a una economia lineal: escassetat de recursos i volatilitat de preus, entre d'altres.
- i) Reduir les pèrdues i el desaprofitament d'aliments i materials en les cadenes de producció i consum.
- j) Minimitzar els riscos per a la salut humana i el medi ambient.
- k) Donar compliment a les normatives sectorials relacionades amb l'economia circular, com per exemple, la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears.
- l) En consonància amb la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, reduir el consum de materials que no es poden reciclar i planificar l'eliminació dels que no es poden valoritzar.
- m) Reduir el consum energètic en tota la cadena de valor del sistema turístic.

Capítol II Estratègia de circularitat

Article 96. Aplicació de l'estratègia

Els establiments turístics de les Illes Balears que pertanyen als grups d'allotjament hotelier (hotels, hotels de ciutat, hotels apartament i allotjaments de turisme d'interior), apartaments turístics i allotjaments de turisme rural (hotels rurals i agroturismes) han d'aplicar l'estratègia de circularitat d'acord amb el que s'estableix en aquest capítol.

Article 97. Integració de la circularitat en l'allotjament turístic

L'estratègia de circularitat que s'ha de desenvolupar en el si de les empreses d'allotjament turístic s'ha d'integrar en el seu sistema general de gestió, ha de comprendre tant el conjunt de les activitats com tots els seus nivells jeràrquics i s'ha de fer efectiva a través de l'elaboració i l'aplicació d'un pla de circularitat, amb estructura i contingut d'acord amb el que estableixen els articles 99 i 100 d'aquesta llei.

La integració de la circularitat en el conjunt d'activitats de l'empresa d'allotjament s'ha de projectar a:

- a) Les decisions d'inversió i governança de la companyia, a través de pautes de planificació circular.
- b) Els processos operatius de dotació d'actius, aprovisionaments i prestació de serveis, a través de pautes de producció i consum circular.
- c) L'organització del treball i en les relacions amb els seus proveïdors i clients, a través de pautes de compromís circular.

Tots els nivells jeràrquics de l'empresa tenen l'obligació d'incloure i assumir la circularitat en les activitats que puguin estar afectades pel pla de circularitat.

En consonància amb l'anterior, els establiments turístics referits a l'article anterior, a l'hora de definir la seva activitat i adoptar decisions, valoren els beneficis, les externalitats i els indicadors econòmics, socials i mediambientals; per tant, amb l'objectiu d'aconseguir que l'activitat turística tenguí un impacte regeneratiu al nostre territori i societat, aquests aspectes també han de ser considerats a l'hora d'elaborar i implantar l'estratègia i el pla de circularitat.

Article 98. Àrees prioritàries

El desplegament de l'estratègia de circularitat, sens perjudici de les especificitats que fixi cada companyia, per afavorir la interrelació de les línies d'acció incloses en el pla de circularitat, s'ha de fer a partir de la seva aplicació a les àrees prioritàries següents: aigua, energia, aliments, materials i residus.

Article 99. Contingut essencial i format del pla de circularitat

1. El pla de circularitat consta de dos elements essencials: la planificació circular, orientada a traçar línies d'acció i fer-les operatives, i l'avaluació circular, orientada a mesurar el progrés de l'estratègia de circularitat.

Per a la planificació i l'avaluació circular es poden fer servir marcs estratègics i aplicacions d'autodiagnòstic reconegudes pel sector turístic i el Govern de les Illes Balears, orientades a assegurar i facilitar a les empreses la implementació de bones pràctiques circulars.

2. El pla de circularitat, així com la seva modificació, revisió i/o renovació, s'ha de reflectir en un document en format físic o electrònic que ha d'estar a disposició dels inspectors de l'administració turística i dels representants legals de les persones treballadores. El pla de circularitat ha d'incloure, amb l'amplitud adequada a la dimensió i les característiques de cada allotjament turístic i al marge de la resta d'elements esmentats en aquesta secció, els aspectes següents:

- a) La identificació de l'allotjament turístic i l'empresa a la qual pertany.
- b) L'estructura organitzativa de l'allotjament turístic, identificant els responsables de les diferents línies d'acció que preveu el pla.
- c) El compromís amb els requisits legals i altres compromisos i objectius que l'empresa subscriu per fer efectiva la integració de pautes de planificació, consum i producció i compromís circular en la seva estratègia de negoci, en els seus processos interns i en les relacions amb els seus principals grups d'interès.
- d) La durada prevista del pla.
- e) La relació de línies d'acció i bones pràctiques que durà a terme l'empresa en matèria de circularitat, en especial en les àrees d'acció prioritàries definides en aquesta norma.
- f) La metodologia i les eines que, a manera de sistema integrat de vigilància, permetin seguir i avaluar el progrés de l'estratègia de circularitat.

3. Sens perjudici de l'aplicació i la vigència dels articles referents al pla de circularitat, s'habilita la conselleria competent en matèria de turisme per desplegar reglamentàriament el contingut del pla de circularitat.

Article 100. Implantació i renovació del pla de circularitat

1. L'empresa explotadora de cada allotjament turístic ha d'elaborar un pla de circularitat, que ha de ser assumit per tota la seva estructura organitzativa, ha de comprendre tots els seus nivells jeràrquics i ha de ser conegut per tots els seus treballadors i treballadores.

2. El pla de circularitat ha de tenir una vigència màxima de cinc anys, per la qual cosa s'haurà de renovar periòdicament pels mateixos períodes.

3. Per elaborar el primer pla de circularitat s'ha de dur a terme una avaluació circular inicial, tenint en compte les seves característiques particulars, especialment pel que fa a la possibilitat d'adoptar determinades mesures en matèria de circularitat, com la programació d'instal·lacions d'energies renovables de manera preferent pel que fa al consum d'energia o de captació i utilització d'aigües pluvials, entre d'altres.

Així mateix, amb posterioritat, cada any s'ha de dur a terme una avaluació circular del pla de circularitat ja elaborat, que ha de formar-ne part.

Tant la primera com les següents avaluacions, que també s'han de documentar en un informe i s'han de conservar per tal que estiguin a disposició de la inspecció turística i de la representació legal de les persones treballadores, sens perjudici del compliment de la normativa específica que regula cada matèria, s'han de dur a terme sobre la base de les àrees prioritàries definides en l'article 98 d'aquesta llei:

a) Àrea prioritària d'energia:

- Petjada de carboni anual per pernoctació, de conformitat amb el que pugui determinar la normativa específica.
- Certificació d'eficiència energètica de l'edifici.
- Capacitat d'autoabastament d'energia: expressada com a percentatge de l'energia autogenerada/autoconsumida de fonts renovables respecte del total d'energia consumida a l'any a l'establiment.
- Potència renovable instal·lada, expressada en KW.
- Capacitat d'emmagatzematge, expressada en KWh.

b) Àrea prioritària d'aigua:

- Capacitat d'autoabastament d'aigua: expressada com el percentatge que el volum d'aigua autocaptada i/o depurada representa sobre el consum total d'aigua als establiments i les instal·lacions de l'establiment.
- Consum anual d'aigua: quantitat total d'aigua consumida, expressada en litres, provinent de la xarxa pública.

c) Àrea prioritària de materials i residus:

- Reciclatge de residus d'obres, reformes i demolicions: expressat com el percentatge total de residus de construccions i demolicions generats durant el darrer exercici, o, si no n'hi ha, durant el darrer projecte d'obra.
- Recollida selectiva de residus: estimació anual del volum de residus per pernoctació recollits selectivament, corresponents a la suma de les fraccions paper i cartó, vidre i envasos, entre d'altres.

d) Àrea prioritària d'aliments:

- Consum de productes de quilòmetre zero: expressat com a percentatge sobre el total de despesa en aliments i begudes de l'establiment.
- Cistella de la compra que minimitza l'ús d'envasos: percentatge que els productes a granel i/o amb envasos reutilitzables/biodegradables representen sobre el total de partides de despesa d'aprovisionaments de l'establiment.

Adicionalment, la planificació i l'avaluació circular han de preveure:

- Fracció de la inversió vinculada a bones pràctiques circulars feta per l'establiment: inversió feta en infraestructures i equips, formació de treballadors i equips i integració tecnològica vinculada a la implementació de

bones pràctiques circulars a l'establiment. Expressat en percentatge sobre la inversió total dels darrers tres exercicis.

- Període d'obertura i activitat de l'allotjament turístic.
- Plantilla que ha rebut formació relacionada amb circularitat: expressat com a percentatge de treballadors que han rebut algun tipus de formació en circularitat en el darrer exercici.
- Proveïdors que operen amb un codi de conducta circular: percentatge del total de proveïdors que operen sota pràctiques circulars.
- Breu recopilació d'accions fetes sobre l'ús circular als clients: comunicacions fetes als clients amb recomanacions o guies en matèria d'estalvi d'energia, il·luminació, climatització, estalvi d'aigua, servei de bufets, separació de residus a les habitacions i recanvi de tovalloles o llençols, entre altres pautes.

Sens perjudici d'això, l'empresa pot incorporar els altres indicadors que estimi oportuns en consideració a les característiques de l'allotjament turístic, que s'han de fer constar en l'avaluació.

4. En el pla de circularitat s'han de fer constar la metodologia, l'aplicació de diagnòstic, el marc estratègic o el procediment utilitzat per fer l'avaluació circular.

5. Els mètodes o criteris d'avaluació, que han d'estar identificats en el pla, es poden emparar en:

- Normes UNE.
- Normes nacionals.
- Normes internacionals o guies tècniques publicades per entitats de prestigi reconegut en matèria de circularitat.
- Certificacions expedides per entitats de prestigi reconegut en la matèria o altres mètodes o criteris professionals descrits documentalment que ofereixin confiança sobre el seu resultat.
- Marcs estratègics i aplicacions d'autodiagnòstic reconegudes pel sector turístic i el Govern de les Illes Balears.

6. De conformitat amb els resultats de l'avaluació, l'empresa ha d'elaborar la planificació circular per a un període no superior a cinc anys, que ha de comprendre: les activitats, les inversions, les accions i els protocols necessaris per aconseguir els objectius fixats en les línies d'acció incloses en el pla de circularitat i la seva periodificació; els mitjans humans i materials necessaris; i l'assignació dels recursos econòmics necessaris per a la consecució dels objectius proposats.

L'empresa ha de prioritzar, en la mesura que sigui possible, les accions de circularitat en les àrees on els indicadors clau mostrin un pitjor rendiment o una major ineficiència circular.

7. La planificació circular s'ha d'elaborar sens perjudici del compliment de la normativa específica que pugui regular cada matèria de les establertes com a indicadors de l'avaluació.

8. L'empresa explotadora s'ha d'assegurar de l'efectiva execució de les activitats, les accions, els protocols i els procediments estipulats en la planificació de circularitat, i ha d'efectuar per a això un seguiment periòdic, assegurant l'assignació necessària de recursos humans i materials per a la consecució dels objectius.

9. Per renovar dins un termini màxim de cinc anys el pla de circularitat, l'empresa s'ha d'atenir a les avaluacions anuals dutes a terme, i especialment a la de l'any en què elabori el pla.

Article 101. Certificat d'empresa amb estratègia de circularitat

Totes les empreses turístiques d'allotjament de les Illes Balears es poden comercialitzar o anunciar com a empresa circular, que aplica estratègies d'economia circular, o anàlogues, només si disposen d'etiqueta ecològica de la UE, d'acord amb el Reglament (CE) núm. 66/2010 del Parlament Europeu i del Consell; d'un sistema EMAS, d'acord amb el Reglament CE 1221/2009 del Parlament Europeu i del Consell; o de certificació emesa per entitats degudament acreditades per atorgar-la, de conformitat amb el Reial decret 1715/2010, de 17 de desembre, pel qual es designa l'Entitat Nacional d'Accreditació (ENAC) com a organisme nacional d'acreditació d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i el Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatiu a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93.

Capítol III Mesures addicionals en matèria de circularitat

Article 102. Mesures ambientals i d'eficiència en l'ús dels recursos

1. Els establiments turístics de les Illes Balears pertanyents als grups d'allotjament hotel·ler (hotels, hotels de ciutat, hotels apartament i allotjaments de turisme d'interior); apartaments turístics; allotjaments de turisme rural (hotels rurals i agroturismes); i els habitatges objecte de comercialització turística o habitatges turístics de vacances corresponents a les tipologies constructives unifamiliar aïllada, unifamiliar entre mitgeres i aparellats:

a) Han d'eliminar les instal·lacions tèrmiques que funcionen amb fueloil o gasoil, i les han de substituir per altres que emprin fonts d'energia que redueixin l'impacte mediambiental, llevat d'impossibilitat degudament acreditada.

b) Els establiments esmentats en aquest punt, així com totes les tipologies constructives d'habitatges comercialitzats turísticament o habitatges turístics de vacances, com també els establiments de restauració i entreteniment definits per la normativa turística, han de disposar de doble polsador o polsador amb interrupció de la descàrrega a les cisternes dels vàters. Així mateix, han de disposar de dispositius d'estalvi d'aigua a les aixetes de lavabos, banyeres i dutxes: difusors i airejadors.

c) No poden posar a disposició dels clients articles de gentilesa de bany d'un sol ús (entre d'altres, maquinetes d'afaitar, raspall de dents, fil dental, llima d'ungles, escuma d'afaitar, xampú, crema humectant per a la pell, esponja per fer net les sabates, pintes, condicionador per als cabells, oli corporal, capells de dutxa), excepte a petició individual del client i sempre que els recipients, embalatges, components i/o productes siguin reutilitzables, reciclables, biodegradables o compostables.

Aquesta mesura també és d'aplicació a totes les tipologies d'habitatges comercialitzats turísticament o habitatges turístics de vacances, en el cas de deixar-los a disposició a l'entrada dels clients.

2. Totes les empreses i els establiments turístics regulats per la Llei 8/2012, de 19 de juliol, en cas que entri dins l'àmbit de la seva activitat:

a) No poden fer ús d'espècies marines incloses en els annexos II i IV de la Directiva 92743/CEE, en l'annex del Reial decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i

del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades i l'annex del Reial decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores. Sens perjudici de l'anterior, pel que fa a les espècies autòctones de les Illes Balears, regeix amb caràcter exclusiu el Catàleg d'Espècies Amenaçades de les Illes Balears, vigent en cada moment, creat pel Decret 75/2005, de 8 de juliol, pel qual es creen el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, les Àrees Biològiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears.

b) Han d'indicar de manera clara i diferenciada a la carta, el menú, bufet o similar, posat a disposició dels clients, els productes d'origen balear, siguin agrícoles, ramaders i pesquers o begudes, i han de poder garantir i acreditar-ne la veracitat i la comprovació de les dades mitjançant la documentació que els han de proporcionar els proveïdors dels productes (factura, albarà o similar). Aquesta indicació s'ha de fer també respecte dels productes balears certificats amb les denominacions d'origen, indicacions geogràfiques protegides o qualsevol segell distintiu o marca de qualitat reconeguts, emesos i publicats a les Illes Balears per la conselleria competent en matèria agroalimentària i altres institucions d'àmbit supramunicipal que desenvolupin distintius de suport a l'economia circular. A més, respecte dels productes de peix i marisc han d'indicar l'art de pesca utilitzada, d'acord amb la documentació que els han de proporcionar els proveïdors del producte (factura, albarà o similar).

c) Sens perjudici del compliment de la normativa laboral i de protecció dels usuaris i consumidors, han d'ajustar les temperatures i l'ús de les instal·lacions tèrmiques al que preveu el Reial decret 1027/2007, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'instal·lacions tèrmiques en els edificis, així com a les normes aprovades per l'Associació Espanyola de Normalització i als documents inscrits en el Registre general de documents reconeguts del Reglament d'instal·lacions tèrmiques en els edificis dependent del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

Article 102 bis. Compromís de consum de productes d'alimentació i begudes de proximitat²

1. Totes les empreses i els establiments turístics regulats per la Llei 8/2012, de 19 de juliol, en cas que entri dins l'àmbit de la seva activitat, han de garantir un mínim del 3% de consum de productes frescs agraris, ramaders i pesquers que tinguin el seu origen a les Illes Balears. En cas de productes agroalimentaris transformats, les matèries primeres essencials del producte també ha de tenir el seu origen a les Illes Balears. Dins d'aquest percentatge es computen també els productes emparats per qualsevol marca de qualitat, siguin denominacions d'origen, indicacions geogràfiques protegides o qualsevol segell distintiu o marca de qualitat reconeguts i publicats a les Illes Balears per la conselleria competent en matèria agroalimentària i altres institucions d'àmbit supramunicipal que desenvolupin distintius de suport a l'economia circular.

En el cas des establiments d'allotjament hotelier classificats amb quatre i cinc estrelles, el percentatge de producte d'origen de les Illes Balears referit en el primer paràgraf ha de ser del 4%.

Pel que fa als establiments classificats com agroturismes, el percentatge de producte d'origen de les Illes Balears ha de ser del 5%.

² Vid. Acord de la Comissió Bilateral de Cooperació Administració General de l'Estat - Comunitat Autònoma de les Illes Balears, esmentat en la nota 1.

2. El percentatge de producte d'origen de les Illes Balears es calcula en els termes de la lletra d) del punt 3 de l'article 100 anterior, referit al pla de circularitat.

3. Les empreses i els establiments turístics de les Illes Balears que garanteixin com a mínim un percentatge del 10% de consum de productes d'origen balear d'acord amb l'establert en aquest article:

- Obtenen el distintiu d'«Establiment Turístic Compromès amb la Producció Local», que serà desenvolupat per la conselleria competent en matèria agroalimentària.
- Tenen accés a una promoció prioritària en matèria de turisme sostenible i responsable.

Capítol IV Procediment per a la implantació de les mesures en matèria de circularitat

Article 103. Instal·lacions o construccions indispensables

1. Les instal·lacions o construccions indispensables per implementar els plans de circularitat o les mesures ambientals determinades en aquest títol, que s'implantin en els establiments a què fan referència els articles 96 i 102 d'aquesta llei, no computen urbanísticament en ocupació, en edificabilitat, en distància a llindars ni en alçada.

A aquest efecte, es consideren instal·lacions o construccions indispensables les instal·lacions per a l'aprofitament d'aigües grises i pluvials; les instal·lacions d'eficiència energètica i energies renovables; les instal·lacions per a l'adequada recollida selectiva i monitorització dels residus; les instal·lacions per a l'adequació de l'estratègia d'aliments o d'altres d'anàloga naturalesa i finalitat.

2. La persona interessada ha de sol·licitar a l'administració competent en ordenació turística un informe sobre el caràcter d'indispensable i l'adequació de les instal·lacions o construccions que pretén. Aquest informe s'ha d'emetre en el termini màxim de dos mesos. En cas de no-emissió de l'informe esmentat en el termini establert, aquest es considera favorable.

3. A fi de donar compliment a les previsions que s'estableixen en aquest títol, els establiments a què fa referència l'article 96 d'aquesta llei, amb llicència d'activitat turística o que disposin de la preceptiva habilitació, han de dur a terme les obres o instal·lacions descrites en l'apartat 1 d'aquest article, que en cap cas no poden suposar l'afectació d'elements estructurals de l'edificació, amb autorització prèvia de l'òrgan competent en matèria d'ordenació turística. Aquestes obres o instal·lacions en cap cas no poden suposar l'afectació d'elements estructurals de l'edificació ni la seva legalització.

Un cop obtinguda l'autorització a què fa referència l'apartat anterior, el procediment pot continuar amb les previsions establertes en aquest capítol, pel règim de declaració responsable.

Article 104. Règim del procediment per a la implantació de les mesures en matèria de circularitat

1. Per a la implementació de les instal·lacions o construccions esmentades en l'article anterior, les persones interessades poden acollir-se al règim de declaració responsable previst en aquest capítol. El projecte tècnic o la documentació gràfica que es presenti a tramitació grafiarà les circumstàncies esmentades a l'efecte de la seva comprovació tècnica i constatació en l'expedient municipal.

2. El règim de declaració responsable no és aplicable:

a) A les obres, als actes i a les instal·lacions prevists en l'article 11.4 del Reial decret legislatiu 7/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de sòl i rehabilitació urbana, o altres obres que una normativa sectorial estatal sotmeti al règim de llicència prèvia.

b) A la zona de servitud de protecció de costa.

c) A les obres o intervencions que es facin en edificis o construccions que siguin béns d'interès cultural o catalogats.

d) Als actes subjectes al règim de comunicació prèvia, que continuen sotmesos al procediment establert en l'article 153 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears.

3. A l'efecte d'aquesta llei, la declaració responsable és el document mitjançant el qual el seu promotor manifesta, sota la seva exclusiva responsabilitat, que els actes als quals es refereix compleixen les condicions prescrites en la normativa aplicable, que posseeix la documentació tècnica exigible que així ho acredita, i que es compromet a mantenir el seu compliment en el temps que duri l'exercici dels actes als quals es refereix.

4. A aquest efecte, l'interessat que vulgui acollir-se al règim de declaració responsable previst en aquesta llei l'ha de presentar subscripta per la persona promotora i adreçada a l'ajuntament corresponent, en la forma establerta en aquest capítol.

5. La formalització de la declaració responsable no perjudica ni perjudica drets patrimonials del promotor ni de tercers, i només produeix efectes entre l'ajuntament i el promotor. Tampoc no pot ser invocada per excloure o disminuir la responsabilitat civil o penal en què pugui incórrer el seu promotor en l'exercici dels actes als quals es refereixi.

6. La declaració responsable faculta per dur a terme l'actuació urbanística pretesa en la sol·licitud, sempre que s'hi adjunti la documentació requerida en cada cas, i sens perjudici de les facultats de comprovació, control i inspecció posterior que corresponguin.

7. Conformement a la legislació bàsica en matèria de sòl, en cap cas no es poden entendre adquirides per declaració responsable facultats en contra de la legislació o el planejament urbanístic d'aplicació.

8. El règim aplicable al final d'obres, primera ocupació o utilització dels edificis i les instal·lacions no queda afectat pel règim de declaració responsable establert en aquest capítol i, en conseqüència, s'han de requerir les actuacions, les llicències i els actes que estableix la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, per a al tipus d'obres i instal·lacions que s'hagin executat.

9. A l'efecte del que disposa aquesta llei, només es pot presentar una declaració responsable sobre una mateixa edificació o habitatge una vegada cada sis mesos, sens perjudici de la possibilitat d'acollir-se al règim previst en l'article 156 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, per a les modificacions durant l'execució de les obres.

10. Tot el que no disposi explícitament aquesta llei s'ha d'ajustar al règim general d'intervenció preventiva del títol VII de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears.

Article 105. Requisits i forma de presentació de la documentació

1. La declaració responsable s'ha de presentar amb una antelació mínima de quinze dies hàbils respecte de la data en què es pretén iniciar la realització de l'actuació. En tot cas, l'execució de les obres o instal·lacions s'ha d'iniciar en el termini màxim de quatre mesos des de la presentació de la declaració responsable a l'ajuntament. En cas contrari, la declaració responsable perd la vigència i és necessari presentar-ne una de nova.

La declaració responsable ha de fixar el termini per a l'execució de l'actuació, que en cap cas no pot ser superior a dos anys. Aquest termini es pot prorrogar en els mateixos termes prevists per a les llicències.

2. El començament de qualsevol obra o instal·lació a l'empara de la declaració responsable s'ha de comunicar a l'ajuntament.

3. La declaració responsable subscripta per la persona promotora i adreçada a l'ajuntament corresponent s'ha de presentar juntament amb un projecte tècnic dels que preveu l'article 152.1 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, i ha d'incloure una motivació expressa de no incórrer en cap dels supòsits exclosos de declaració responsable prevists en l'apartat 2 de l'article 104, i el justificant de pagament dels tributs corresponents si, d'acord amb la legislació d'hisendes locals i, si escau, amb l'ordenança fiscal respectiva, s'estableix que li és aplicable el règim d'autoliquidació. En cas d'exoneració de paràmetres urbanístics s'ha de presentar també l'informe a què fa referència l'article 103.2 d'aquesta llei.

En tot cas, el projecte ha de ser complet de l'actuació prevista, amb suficient definició dels actes que es pretenen dur a terme, i tenir preceptivament el grau de detall i el contingut establerts en els apartats segon i tercer de l'article 152 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears. Haurà d'identificar les instal·lacions i construccions a què es refereix l'article 12.1 en relació amb els paràmetres que s'hagin de considerar exonerats.

El projecte tècnic s'ha d'ajustar també a les condicions establertes en el Codi tècnic de l'edificació, l'ha de redactar personal tècnic competent i ha de ser visat pel col·legi professional competent segons el que estableixi la normativa estatal vigent. També ha de concretar les mesures de garantia suficients per a la realització adequada de l'actuació, i definir les dades necessàries perquè l'òrgan municipal competent pugui valorar si s'ajusta a la normativa aplicable. Una vegada presentat davant l'ajuntament el projecte tècnic, adquireix el caràcter de document oficial, i de l'exactitud i la veracitat de les dades tècniques que s'hi consignen en respon la persona autora amb caràcter general.

Quan les actuacions requereixin alguna autorització prèvia o algun informe administratiu previ per a l'exercici del dret conforme a la normativa sectorial d'aplicació, no es pot presentar la declaració responsable sense que aquests s'hi adjuntin o, si escau, s'hi adjunti el certificat administratiu del silenci produït, quan aquesta normativa prevegi la seva obtenció prèvia a càrrec de la persona interessada.

Així mateix, quan l'acte suposi l'ocupació o la utilització del domini públic, s'ha d'aportar l'autorització o la concessió de l'administració titular d'aquest.

Quan la normativa sectorial que els preveu impedeixi que la sol·licitud i l'obtenció prèvia dels informes i les autoritzacions sigui a càrrec de la persona interessada, l'òrgan municipal els ha de sol·licitar d'ofici a les altres administracions en el termini màxim de cinc dies des de la presentació de la documentació completa de la

declaració responsable. En aquest cas, l'òrgan municipal ha de comunicar de manera immediata les actuacions fetes a la persona interessada, amb la indicació que no pot iniciar els actes subjectes a la declaració responsable fins que l'òrgan sectorial competent no comuniqui l'emissió de l'informe o l'atorgament de l'autorització.

4. La presentació de la declaració responsable, si no s'hi adjunta tota la documentació preceptiva, no té els efectes prevists en aquesta llei.

5. La declaració responsable de les obres lligades a la instal·lació o l'adequació d'activitats permanents o a infraestructures comunes vinculades a aquestes es regeix pel que preveu la legislació reguladora d'activitats.

Article 106. Comprovacions i compliment del procediment

1. Una vegada rebuda la declaració responsable, l'òrgan competent ha de fer les comprovacions pertinents per verificar la conformitat de les dades declarades així com la documentació presentada i, si de les comprovacions efectuades se'n desprèn la falsedat o la inexactitud, amb l'audiència prèvia de la persona interessada, podrà suspendre l'execució de les obres o instal·lacions, sens perjudici que, si correspon, es pugui incoar un procediment d'esmena de deficiències o, si escau, un procediment sancionador. Si hi ha risc per a les persones o les coses, la suspensió es pot adoptar de manera cautelar i immediata, mitjançant una resolució motivada, que pot adoptar les mesures oportunes per garantir la seguretat.

2. Per resolució de l'administració pública competent s'ha de declarar la impossibilitat de continuar l'actuació, sens perjudici de les responsabilitats penals, civils o administratives que corresponguin al fet, des del moment en què es tenguí constància d'alguna de les circumstàncies següents:

a) La inexactitud, la falsedat o l'omissió de caràcter essencial en qualsevol dada, manifestació o document que s'adjunti o incorpori a la declaració responsable.

b) La no-presentació, davant l'administració competent, de la declaració responsable de la documentació requerida, si escau, per acreditar el compliment del que s'ha declarat.

c) La inobservança dels requisits imposats per la normativa aplicable.

3. Les actuacions que, podent-se acollir al règim de declaració responsable d'aquest capítol, es duguin a terme sense haver-la presentat o que excedeixin les declarades s'han de considerar actuacions sense llicència amb caràcter general, i se'ls ha d'aplicar el mateix règim de protecció de la legalitat i sancionador que a les obres i als usos sense llicència."

31. El títol V, referit al control de la qualitat turística, passa a ser el títol VI i tots els articles que s'hi contenen passen a numerar-se a partir de número 107 fins al 129, de la manera següent:

- L'article 93 passa a ser article 107.
- L'article 94 passa a ser article 108.
- L'article 95 passa a ser article 109.
- L'article 96 passa a ser article 110.
- L'article 97 passa a ser article 111.
- L'article 98 passa a ser article 112.
- L'article 99 passa a ser article 113.
- L'article 100 passa a ser article 114.
- L'article 101 passa a ser article 115.

- L'article 102 passa a ser article 116.
- L'article 103 passa a ser article 117.
- L'article 104 passa a ser article 118.
- L'article 105 passa a ser article 119.
- L'article 106 passa a ser article 120.
- L'article 107 passa a ser article 121.
- L'article 108 passa a ser article 122.
- L'article 109 passa a ser article 123.
- L'article 110 passa a ser article 124.
- L'article 111 passa a ser article 125.
- L'article 112 passa a ser article 126.
- L'article 113 passa a ser article 127.
- L'article 114 passa a ser article 128.
- L'article 115 passa a ser article 129.

32. S'introdueix una nova lletra, la u), a l'article que regula les infraccions lleus (actualment article 104 i a partir d'ara 118):

“u) No indicar de manera diferenciada a la carta, el menú, el bufet o similar, posat a disposició dels clients, els productes d'origen balear, siguin agrícoles, ramaders i pesquers o begudes, així com els productes balears certificats amb les denominacions d'origen, indicacions geogràfiques protegides o qualsevol segell distintiu o marca de qualitat reconeguts, emesos i publicats a les Illes Balears per la conselleria competent en matèria agroalimentària i altres institucions d'àmbit supramunicipal que desenvolupin distintius de suport a l'economia circular; així com no poder garantir i acreditar-ne la veracitat i la comprovació de les dades comunicades a la carta, el menú, el bufet o similar, mitjançant la documentació que els han de proporcionar els proveïdors dels productes.

Així com no indicar l'art de pesca utilitzada respecte dels productes de peix i marisc d'origen balear, d'acord amb la documentació que els han de proporcionar els proveïdors del producte.”

33. S'introdueixen onze noves lletres, de l'af) a l'ap), a l'article que regula les infraccions greus (actualment article 105 i a partir d'ara 119):

“af) No mantenir en els establiments i habitatges esmentats en la disposició addicional sisena d'aquesta llei unes correctes condicions d'higiene i neteja, així com el correcte estat de funcionament i d'actualització dels mecanismes, equips i instal·lacions de què disposin.

ag) No disposar del llibre registre de conformitat amb l'article 51.2 d'aquesta llei.

ah) L'incompliment dels percentatges o de les dates establertes en la disposició transitòria desena d'aquesta llei, relatives a la instal·lació de llits elevables, quan no tinguin la consideració de molt greus.

ai) L'incompliment de l'obligació de disposar del pla de circularitat i de dur a terme les avaluacions anuals.

aj) Disposar d'un pla de circularitat o avaluacions periòdiques el contingut dels quals no s'ajusti a les exigències establertes en aquesta norma o no disposar de tota la documentació acreditativa de l'elaboració del pla de circularitat.

ak) No disposar de doble polsador o polsador amb interrupció de la descàrrega a les cisternes dels vàters, difusors i airejadors a les aixetes de lavabos, banyeres i dutxes.

al) Incomplir la prohibició de posar a disposició dels clients articles de gentilesa de bany d'un sol ús, excepte que es demostrï que ha estat a petició individual del client i sempre que els recipients, embalatges, components i/o productes siguin reutilitzables, reciclables, biodegradables o compostables.

am) Utilitzar espècies classificades com a introduïdes, invasores o protegides prohibides en els termes de l'article 102.2.a) d'aquesta llei.

an) Incomplir l'obligació d'ajustar les temperatures i l'ús de les instal·lacions tèrmiques al que preveu el Reial decret 1027/2007, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'instal·lacions tèrmiques en els edificis, així com a les normes aprovades per l'Associació Espanyola de Normalització i als documents inscrits en el Registre general de documents reconeguts del Reglament d'instal·lacions tèrmiques en els edificis, dependent del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

ao) Anunciar-se o comercialitzar-se com a empresa circular, que aplica estratègies d'economia circular, o anàlogues, sense disposar d'etiqueta ecològica de la UE, d'acord amb el Reglament (CE) núm. 66/2010 del Parlament Europeu i del Consell; d'un sistema EMAS, d'acord amb el Reglament CE 1221/2009 del Parlament Europeu i del Consell; o de certificació emesa per entitats degudament acreditades per atorgar-la, de conformitat amb el Reial decret 1715/2010, de 17 de desembre, pel qual es designa l'Entitat Nacional d'Accreditació (ENAC) com a organisme nacional d'acreditació d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i el Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93.

ap) L'incompliment de l'obligació de garantir el percentatge mínim de consum de producte d'origen de les Illes Balears en els termes de l'article 102 bis d'aquesta llei."

34. Es modifica l'article que regula les infraccions molt greus (actualment article 106 i a partir d'ara 120), en el sentit de modificar el contingut de la lletra a); la lletra h) bis passa a ser la lletra i) i la lletra i) passa a ser la lletra j); i s'introdueixen dues noves lletres, la k) i la l). Les lletres a), k) i l) passen a tenir el contingut següent:

"a) La inexactitud, la falsedat, l'omissió o l'alteració dels aspectes substancials per a l'atorgament de l'autorització, el títol, la llicència o l'habilitació preceptiva en les dades incloses en la declaració responsable d'inici d'activitat turística o en la comunicació prèvia, o en la declaració responsable que es regula en el capítol IV del títol V d'aquesta llei."

"k) L'incompliment molt greu de les obligacions que es contenen en l'article 37 bis d'aquesta llei, relatives a la instal·lació de llits elevables, en els termes establerts en la disposició transitòria desena.

l) L'incompliment de l'obligació d'eliminar les instal·lacions tèrmiques que funcionen amb fueloil o gasoil, i de substituir-les per altres que emprin fonts d'energia que redueixin l'impacte mediambiental, llevat d'impossibilitat tècnica degudament acreditada."

35. Es modifiquen els tres primers apartats de l'article que regula les sancions (actualment article 109 i a partir d'ara 123), que passen a tenir la redacció següent:

"1. Les infraccions qualificades com a lleus seran sancionades amb advertència o multa de fins a 4.000 euros.

L'advertència és procedent en els casos d'infraccions lleus quan no hi hagi reincidència i, ateses les circumstàncies i el criteri de proporcionalitat, quan no es consideri convenient la imposició de multa.

2. Les infraccions qualificades com a greus han de ser sancionades amb multa de 4.001 a 40.000 euros.

No obstant això, les infraccions previstes a la lletra e) de l'article 119 d'aquesta llei s'han de sancionar amb multa d'entre 20.001 i 40.000 euros.

També s'ha de sancionar amb multa d'entre 20.001 i 40.000 euros quan la infracció prevista en la lletra g) de l'article 119 es refereixi a la publicitat, la contractació o la comercialització d'estades turístiques en habitatges d'ús residencial que no hagin presentat la declaració responsable d'inici d'activitat turística o comunicació prèvia. Com a sanció accessòria es pot imposar la suspensió temporal de l'activitat de l'empresa o de l'exercici professional o la clausura temporal de l'establiment.

La infracció tipificada en la lletra ah) de l'article 119 s'ha de sancionar amb multa de 500 euros per cada llit elevable no instal·lat en el termini establert, amb el límit total fixat per a les faltes greus.

3. Les infraccions qualificades com a molt greus seran sancionades amb multa de 40.001 a 400.000 euros.

Això no obstant, la infracció tipificada en la lletra l) de l'article 120 d'aquesta llei s'ha de sancionar amb multa de 100.000 euros.

Així mateix, la infracció tipificada en la lletra k) de l'article 120 s'ha de sancionar amb multa de 500 euros per cada llit elevable no instal·lat en el termini establert, amb el límit total fixat per a les faltes molt greus.

Com a sancions accessòries es poden imposar la suspensió temporal de l'exercici d'activitat de l'empresa o de l'exercici professional, la revocació de l'habilitació atorgada per l'administració turística o la pèrdua dels efectes de la declaració responsable d'inici d'activitat turística o la clausura temporal o definitiva de l'establiment.”

36. Es modifica la disposició addicional sisena, que passa a tenir la redacció següent: “En defensa dels consumidors i usuaris, tots els hostals, hostals residència, pensions, posades, cases d'hostes, campaments de turisme i càmpings, habitatges turístics de vacances i, en general, tots els allotjaments turístics i els habitatges objecte de comercialització turística, així com la resta d'establiments turístics que s'hagin obert conformement amb la normativa turística ja derogada o la vigent, han de mantenir unes òptimes condicions d'higiene i neteja, com també han de mantenir el perfecte funcionament i l'actualització dels mecanismes, equips, paraments i instal·lacions de què disposin.

Les referències d'higiene, neteja, manteniment i actualització aplicables a tots els establiments esmentats han de ser, amb caràcter general i amb les adequacions necessàries al seu cas, les que es deriven del Decret 20/2015, de 17 d'abril, de principis generals i directrius de coordinació en matèria turística; de regulació d'òrgans assessors, de coordinació i de cooperació del Govern de les Illes Balears, i de regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics, dictat en desplegament de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, de turisme de les Illes Balears.

El compliment d'aquesta disposició ha de ser objecte de seguiment per la inspecció turística i d'obertura d'expedient sancionador, si escau.”

37. Es modifica la disposició addicional onzena de la Llei 8/2012, amb la redacció següent:

“Disposició addicional onzena

Qualsevol persona o empresa interessada podrà demanar de l’ajuntament un informe sobre la viabilitat jurídica o tècnica d’un projecte d’activitat o establiment turístic dels regulats en aquesta llei.

Aquest informe serà emès en el termini màxim de dos mesos, prèvia consulta a l’administració turística competent, i únicament haurà d’expressar el punt de vista corresponent quant a l’adequació del projecte a la legislació turística.”

38. S’introdueix una nova disposició addicional, la vint-i-unena:

“Disposició addicional vint-i-unena. Acreditació de qualitat derivada de la Llei 2/2005, de 22 de març, de comercialització d’estades turístiques

Pel que fa als habitatges objecte de comercialització turística inscrits de conformitat amb la derogada Llei 2/2005, de 22 de març, de comercialització d’estades turístiques, s’ha de continuar amb el sistema d’acreditació de qualitat que va implantar la llei esmentada, i en aquest sentit s’ha de mantenir la vigència màxima de sis anys, així com l’obligatorietat de renovació de les acreditacions de qualitat per part de l’òrgan insular competent en matèria d’anàlisi de qualitat del sector turístic, que pot mantenir o modificar el seu contingut mitjançant una resolució.”

39. S’introdueix una nova disposició addicional, la vint-i-dosena:

“Disposició addicional vint-i-dosena. Regulació reglamentària dels albergs com a empreses turístiques d’allotjament

1. En el termini de dos anys des de l’entrada en vigor del Decret Llei 3/2022, d’11 de febrer, de mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme de les Illes Balears, es regularan reglamentàriament els requisits d’obertura i funcionament dels albergs com a empreses turístiques d’allotjament.

2. Sens perjudici de l’establert a l’apartat anterior, els establiments que a la data d’entrada en vigor d’aquesta llei, operen com albergs juvenils no habilitats per l’autoritat competent en aquest àmbit, queden compresos en l’àmbit d’aplicació de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears.

Amb caràcter específic per als referits albergs, no afectats pel futur desenvolupament reglamentari pel que fa als elements estructurals:

a) No és d’aplicació l’article 88, sens perjudici de l’obligació de presentar declaració responsable d’inici d’activitat a l’administració turística i que les places dels albergs no poden ser objecte d’intercanvi entre particulars. No obstant l’anterior, les places dels esmentats albergs computaran als efectes del límit màxim per illa de places turístiques a allotjaments turístics referit a l’article 5.3 de la Llei 8/2012, del turisme de les Illes Balears.

b) Queden sotmesos a l’àmbit d’aplicació de la Llei 2/2016, de 30 de març, de l’impost sobre estades turístiques a les Illes Balears i de mesures d’impuls del turisme sostenible.

c) Els albergs no poden disposar de més de 150 places turístiques a l’illa de Mallorca, 80 places a les illes de Menorca i Eivissa, i 60 places a l’illa de Formentera.

d) Han de mantenir unes òptimes condicions d’higiene i neteja, com també han de mantenir el perfecte funcionament i l’actualització dels mecanismes, equips, paraments i instal·lacions de què disposin, en els termes de la disposició addicional sisena.

e) Queden sotmesos a les obligacions i deures generals de les empreses turístiques determinats per la Llei 8/2012 i normativa de desplegament.

Els albergs regulats en el present apartat per ser considerats com empreses turístiques d'allotjament han de donar compliment a la normativa turística d'aplicació referida en les lletres anteriors.

En cas de no adaptar-se a la normativa d'aplicació, l'administració competent en ordenació turística podrà declarar el cessament de l'activitat."

40. S'afegeix una nova disposició addicional, la vint-i-tresena, amb el contingut següent:

"Disposició addicional vint-i-tresena. Definició del concepte "impossibilitat"

La conselleria competent en matèria de turisme emetrà una instrucció interpretativa sobre el concepte "impossibilitat", previst a l'article 102.1.a), en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta disposició addicional."

41. S'afegeix una nova disposició addicional, la vint-i-quatrena, amb el contingut següent:

"Disposició addicional vint-i-quatrena. Programa de formació i informació en matèria de circularitat

La conselleria competent en matèria de turisme ha d'elaborar i executar un programa de formació i informació en matèria de circularitat amb l'objectiu de facilitar l'elaboració i l'aplicació de les estratègies i els plans de circularitat a la comunitat autònoma de les Illes Balears, definits al títol V de la Llei 8/2012. El programa formatiu comprendrà, entre d'altres aspectes, la publicació d'una guia per a l'elaboració dels plans de circularitat i d'eines de càlcul de la petjada de carboni."

42. S'afegeix una nova disposició addicional la vint-i-cinquena, amb el contingut següent:

"Disposició addicional vint-i-cinquena. Circularitat i malbaratament alimentari

El Govern de les Illes Balears, en el termini d'un any des de la publicació d'aquesta disposició addicional, a través de les conselleries competents per raons de les matèries afectades, oferirà formació, informació i assessorament a les empreses, a través de guies i protocols, en relació amb el concepte de "malbaratament alimentari" i la seva vinculació amb la circularitat al sector turístic i a la resta de sectors econòmics en què sigui d'aplicació per raó de l'activitat."

43. S'afegeix una nova disposició addicional, la vint-i-sisena, amb el contingut següent:³

"Disposició addicional vint-i-sisena. Consum de producte local

El percentatge de consum de producte d'origen balear establert a l'article 102 bis es podrà revisar a l'alça mitjançant resolució de la conselleria competent en matèria de turisme prèvia consulta a la Conselleria d'Agricultura i Pesca, a partir de l'1 de maig de 2025, prèvia anàlisi de la situació del sector agrari i agroalimentari de les Illes Balears, de l'impacte generat tant en el sector turístic com en el sector agrari i agroalimentari, així com de les possibilitats de subministrament per part del sector primari de les Illes Balears.

Així mateix, la conselleria competent en matèria de turisme, prèvia consulta a la Conselleria d'Agricultura i Pesca, emetrà una instrucció en relació amb la

³ Vid. Acord de la Comissió Bilateral de Cooperació Administració General de l'Estat - Comunitat Autònoma de les Illes Balears, esmentat en la nota 1.

impossibilitat de garantir els percentatges de l'article 102 bis quan existeixin raons de manca de producció i disponibilitat de producte local, degudament acreditades i constatades.

Per a la definició i la posada en marxa del distintiu d'«Establiment Turístic Compromès amb la Producció Local» i l'accés a la promoció prioritària en matèria de turisme sostenible i responsable, a què fa referència l'apartat tercer de l'article 102 bis, es crearà una mesa de treball formada per les conselleries competents en matèria de turisme i d'agricultura i pesca, i pels agents socials i econòmics del sector turístic i el sector agrari i agroalimentari de les Illes Balears. En aquesta mesa es podran estudiar altres iniciatives vinculades al major consum de producte local als establiments turístics.”

44. S'introdueix una nova disposició transitòria, la desena, amb el contingut següent:

“Disposició transitòria desena. Calendari

1. Les mesures que es contenen en l'article 37 bis d'aquesta llei, relatives a l'obligatorietat de disposar i tenir instal·lats llits elevables, han d'estar implantades en data 1 de maig de cada any, de conformitat amb el calendari i els percentatges següents:

a) Establiments d'allotjament de cinc estrelles: el 30% el 2023, el 50% el 2024, el 60% el 2025, el 75% el 2026, el 100% el 2027.

b) Establiments d'allotjament de quatre estrelles superior: el 25% el 2023, el 40% el 2024, el 50% el 2025, el 75% el 2026, el 100% el 2027.

c) Establiments d'allotjament de quatre estrelles: el 20% el 2023, el 30% el 2024, el 40% el 2025, el 60% el 2026, el 75% el 2027, el 100% el 2028.

d) Establiments d'allotjament d'una, dues i tres estrelles, inclosos els hotels rurals que no disposin de classificació: el 15% el 2024, el 30% el 2025, el 50% el 2026, el 75% el 2027, el 100% el 2028.

Sens perjudici d'això, les empreses titulars de l'explotació de més d'un establiment d'allotjament poden optar per aplicar els referits percentatges al conjunt de llits de què disposa l'empresa i, per tant, poden seleccionar l'establiment on instal·lar-los amb independència de la seva categoria. En aquest cas, el percentatge de llits elevables que han d'estar instal·lats cada any ha de ser el que correspongui a l'establiment amb la categoria d'estrelles més alta.

Així mateix, les empreses titulars de l'explotació d'establiments d'allotjament, que durant els anys 2019, 2020 i 2021 hagin dut a terme reformes amb un percentatge mínim de canvi de llits de les unitats d'allotjament d'almenys un 50% poden optar per iniciar la instal·lació dels llits elevables al concret establiment l'any 2027, amb un percentatge del 50% d'aquests instal·lats l'1 de maig, i l'any 2028 l'altre 50% en data 1 de maig, o bé dur a terme la instal·lació del 100% dels llits elevables des de gener de 2028 amb data límit 1 de maig del mateix any.

Si, complertes les dates límit esmentades, no s'ha pogut donar compliment a l'obligació d'instal·lació per problemes derivats de producció i logística dels proveïdors, l'obligació s'ha d'entendre complerta mitjançant un document certificat que validi i acrediti l'adquisició dels llits.

Durant el mes de desembre de l'any 2022, atesa l'evolució de la temporada turística fonamentada en dades estadístiques objectives i amb la consulta prèvia amb les

organitzacions socials del sector, el Govern de les Illes Balears, mitjançant un acord, pot ampliar el termini per a la instal·lació de llits elevables en un any.

2. Les mesures previstes en el títol V d'aquesta llei, relatives a l'elaboració del primer pla de circularitat, s'han de dur a terme dins els terminis màxims següents:

a) Els allotjaments turístics amb categories mínimes de quatre estrelles o de quatre claus: 1 de maig de 2023.

b) La resta d'allotjaments turístics subjectes: 1 de gener de 2024.

3. L'obligatorietat de substitució de les instal·lacions tèrmiques que funcionen amb fueloil o gasoil prevista en l'article 102.1.a) d'aquesta llei té com a termini màxim d'execució el dia 1 de maig de 2027.

Sens perjudici d'això, els establiments turístics de nova construcció als anys 2019, 2020 o 2021, o els establiments que durant els anys 2019, 2020 i 2021 hagin dut a terme reformes amb canvi de les instal·lacions tèrmiques, tenen com a termini màxim d'execució el dia 1 de maig de 2028.

4. L'obligatorietat d'aplicar les mesures d'estalvi d'aigua previstes en l'article 102.1.b) d'aquesta norma té com a termini màxim:

a) Per als allotjaments turístics amb categories mínimes de quatre estrelles o quatre claus, el dia 1 de maig de 2023.

b) Per a la resta d'allotjaments turístics, habitatges i establiments de restauració i entreteniment obligats per la norma, fins al dia 1 de maig de 2024.

5. Les mesures previstes en l'article 102.1.c) d'aquesta norma, relatives a la no-possibilitat de fer ús d'articles de gentilesa de bany d'un sol ús són aplicables des de l'entrada en vigor, llevat dels que ja hagin estat adquirits, sempre que es pugui acreditar documentalment.

6. Les mesures previstes en l'article 102.2.a), relatives a la prohibició de fer ús d'espècies classificades com a categories invasores, introduïdes i protegides, s'han d'aplicar a partir de la publicació d'aquesta llei, llevat dels productes que ja s'hagin adquirit abans, sempre que se'n pugui acreditar l'adquisició prèvia documentalment.

7. Les mesures previstes en l'article 102.2.b) d'aquesta norma, relatives a la necessitat d'indicar de manera diferenciada a la carta, el menú, el bufet o similar, posat a disposició dels clients, els productes d'origen balear, siguin agrícoles, ramaders i pesquers o begudes, així com els productes balears certificats amb les denominacions d'origen, indicacions geogràfiques protegides o qualsevol segell distintiu o marca de qualitat reconeguts, emesos i publicats a les Illes Balears per la conselleria competent en matèria agroalimentària i altres institucions d'àmbit supramunicipal que desenvolupin distintius de suport a l'economia circular, i l'art de pesca utilitzada respecte dels productes de peix i marisc d'origen balear, són d'aplicació a partir del dia 1 de maig de 2023.

8. Les mesures previstes a l'article 102 bis d'aquesta norma, relatives a garantir un percentatge mínim de consum de producte d'origen de les Illes Balears, són d'aplicació a partir del dia 1 de juliol de 2023."

45. S'introdueix una nova disposició transitòria, l'onzena, amb el contingut següent:
"Disposició transitòria onzena. Canvi d'ús residencial en parcel·les d'ús turístic i reconversió i canvi d'ús d'establiments d'allotjament turístic a Menorca

El canvi d'ús residencial en parcel·les d'ús d'establiments d'allotjament turístic regulat a l'article 78 d'aquesta llei, únicament serà d'aplicació a Menorca si així ho

permet i en els termes que determini el pla d'intervenció en àmbit turístic -PIAT- o, si no n'hi havia, el pla territorial insular -PTI- que determini el nombre total de places turístiques que es poden comercialitzar a Menorca.”

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició adicional primera. Suspensió de l'adquisició de places turístiques a les illes de Mallorca, Eivissa i Formentera

1. ⁴Se suspèn temporalment a les illes de Mallorca, Eivissa i Formentera la possibilitat d'adquirir places turístiques a l'organisme gestor o a l'Administració turística, com també l'intercanvi de places entre particulars per a l'inici de l'activitat turística o per a l'ampliació d'aquesta, per als:

- a) Establiments d'allotjament turístic.
- b) Habitatges objecte de comercialització turística.

No obstant el que es disposa anteriorment, l'intercanvi de places entre particulars per a l'inici de l'activitat turística o per a l'ampliació d'aquesta està permès a les tres illes en els quatre casos que es determinen a continuació:

- Si es du a terme en la mateixa illa un canvi d'ús de l'allotjament turístic, d'acord amb les condicions que s'estableixen en l'article 78 de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme dels Illes Balears, en la redacció atorgada per la Llei 3/2024, de 3 de maig, de mesures urgents en matèria d'habitatge. Les places turístiques de l'establiment, amb independència de si n'havia tingut que aportar al seu moment o no, computen una per una a l'efecte de les que el nou establiment d'allotjament, de la mateixa persona propietària o no, pot inscriure i comercialitzar. L'efectivitat de l'ús d'aquestes places es produirà quan es dugui a terme la baixa definitiva de l'establiment, una vegada obtingut el canvi d'ús, i de conformitat amb el procediment que determina la disposició adicional catorzena de la Llei 8/2012. La baixa definitiva s'ha de dur a terme amb una liquidació efectiva de totes les responsabilitats empresarials, laborals, contractuals i la resta que resultin d'aplicació.
- Si un habitatge que ofereix estades turístiques, situat en la mateixa illa i que hagi obtingut les places turístiques de manera onerosa i de manera no provisional, procedeix a la baixa definitiva de manera voluntària. En aquest cas les places que es donin de baixa han de computar una per una a l'efecte de les places que el nou habitatge objecte de comercialització turística podrà inscriure i comercialitzar. L'efectivitat de l'ús d'aquestes places es durà a terme de conformitat amb el que estableix la disposició adicional catorzena de la Llei 8/2012.
- Si un o diversos establiments d'allotjament turístic d'un mateix propietari i situats en la mateixa illa redueixen places en un màxim del 20 % de les que tinguin legalment inscrites a cada establiment per destinar-les a un nou establiment d'allotjament turístic del mateix propietari. Tant l'establiment o els establiments que redueixin places com el nou establiment han de trobar-se a la

⁴ Apartat modificat pel DL 4/2025, d'11 d'abril, esmentat en la nota 1.

mateixa illa i el nombre màxim de places del nou establiment podrà ser de fins a la meitat de les places que s'hagin reduït.

- Si un mateix propietari d'un habitatge comercialitzat turísticament o d'un habitatge turístic de vacances, independentment de si havia tingut que aportar places o no, dona de baixa definitiva l'habitatge per tal de traslladar les places a un altre habitatge de la seva propietat, sempre que l'habitatge donat de baixa complís els requeriments normatius del moment de l'inici de l'activitat, i l'habitatge que es doni d'alta compleixi els requeriments normatius vigents, inclòs que les places turístiques de l' habitatge que es dona d'alta siguin iguals o inferiors a les de l'habitatge donat de baixa definitiva. El procediment a seguir serà el previst en la disposició addicional catorzena de la Llei 8/2012.

2. ⁵Mitjançant els plans d'intervenció en àmbits turístics (PIAT), els plans territorials insulars (PTI) o mitjançant acord del ple del consell insular respectiu fonamentat en un estudi de capacitat de càrrega turística, s'haurà d'avaluar o reavaluar, en el cas que ja s'hagi dut a terme, la capacitat de càrrega turística de l'illa corresponent, per tal de determinar el nombre total de places turístiques a comercialitzar pels allotjaments turístics i pels habitatges objecte de comercialització turística, així com les mesures específiques a implementar, En el cas que la revaluació es faci mitjançant els PIAT o PTI, s'haurà de fer mitjançant una modificació puntual.

3. ⁶La suspensió prevista en l'apartat 1 regeix fins que no es dugui a terme l'avaluació o la revaluació de la capacitat de càrrega turística de l'illa respectiva mitjançant els plans d'intervenció en àmbits turístics (PIAT) o els plans territorials insulars (PTI), o bé fins que el ple del consell insular respectiu aprovi el sostre de places turístiques fonamentat en un estudi de la capacitat de càrrega turística de l'illa.

Per estudi de capacitat de càrrega turística s'ha d'entendre el document de caràcter tècnic que fixa el nombre màxim de turistes que poden ser allotjats simultàniament a cadascuna de les illes, sense que suposi una repercussió important en els recursos, el territori i la qualitat de vida de la població resident o el benestar dels turistes mateixos. Per a l'elaboració d'aquest estudi s'han de tenir en compte els factors que s'hi considerin adequats, que com a mínim han d'implicar l'anàlisi de les necessitats de la població resident a cada illa, els recursos disponibles, l'estat i el nombre de les diverses infraestructures, la mobilitat o la capacitat de gestió de residus.

4. Aquesta suspensió no afecta els establiments especificats en la lletra a) de l'apartat 1 anterior, respecte dels quals, abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei:

- a) Estiguin executant obres destinades a l'obertura o ampliació de l'establiment.
- b) S'estigui tramitant una sol·licitud de llicència urbanística d'edificació o s'hagi presentat una declaració responsable, davant l'administració urbanística competent, destinada a l'obertura o ampliació de l'establiment.
- c) S'hagi obtingut la llicència urbanística d'edificació abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei i aquesta no hagi caducat.
- d) Es disposi d'una reserva de les places per part de l'administració turística o de l'organisme gestor, de conformitat amb la normativa vigent.
- e) S'estigui tramitant una sol·licitud de places davant l'administració turística o l'organisme gestor o es trobin en tràmit d'esmena.

⁵ Apartat modificat pel DL 4/2025, d'11 d'abril, esmentat en la nota 1.

⁶ Apartat modificat pel DL 4/2025, d'11 d'abril, esmentat en la nota 1. Vegeu, també, DT 2a d'aquest DL 4/2025.

- f) En el cas de turisme rural, hagin iniciat la tramitació de la llicència urbanística davant l'ajuntament, de la declaració d'interès general de l'activitat davant el consell insular, l'ajuntament, o hagin iniciat els tràmits necessaris per obtenir la declaració d'explotació agrícola prioritària o preferent davant l'administració agrària competent sempre que a la finca hi hagi una edificació preexistent, o es trobin en tràmit d'esmena.
- g) El desenvolupament d'una unitat d'actuació sempre i quan s'hagin efectuat cessions anticipades a l'administració pública.
- h) S'implantin a edificis que siguin béns d'interès cultural o catalogats i estiguin situats a zona classificada com a urbana o rústic.⁷

5. Quan, mitjançant el planejament urbanístic municipal o un conveni urbanístic, s'intercanviï la ubicació d'un establiment hotelier per motius mediambientals i/o paisatgístics, la suspensió tampoc no s'aplicarà sempre i quan s'estigui tramitant una sol·licitud de llicència urbanística d'edificació davant l'administració urbanística competent, destinada a l'obertura de l'establiment en la ubicació inicial abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

6. Aquesta suspensió tampoc no afecta els establiments especificats en la lletra b) de l'apartat 1 anterior, respecte dels quals, abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei:

- a) S'estigui tramitant una sol·licitud de places davant l'administració turística o l'organisme gestor, o es trobin en tràmit d'esmena.
- b) S'hagi dut a terme una adquisició de places i es prorrogui, d'acord amb allò establert a l'article 50.3 de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears.
- c) S'estigui tramitant una sol·licitud de certificat de zona apta per a la comercialització d'estades turístiques a habitatges o document equivalent.

7. Illa de Formentera. El Pla Territorial de l'illa de Formentera va definir el límit, mitjançant la determinació del sostre de places turístiques, i amb el mecanisme de definició de nuclis urbans no turístics, conegut com zonificació, a l'any 2019. A aquests efectes, es creen els corresponents borsins; d'una banda un borsí de places sense duració definida per a allotjaments hotelers, i una borsa de places temporals, amb renovació quinquennal, per a la comercialització d'estades turístiques en habitatges. Aquestes estades disposen de la qualificació urbanística residencial, amb ús temporal turístic.

En aquest sentit, addicionalment a les excepcions previstes als apartats 4, 5 i 6 d'aquesta disposició addicional, a l'illa de Formentera, sens perjudici de la vigència de la suspensió de l'intercanvi de places entre particulars, queden exceptuades de la suspensió d'adquisició de places a l'organisme gestor o a l'administració turística, prevista a l'apartat primer, un total de 50 places turístiques integrades a les borses de places vigents a l'entrada en vigor del Decret Llei 3/2022, d'11 de febrer, de mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme de les Illes Balears.

Aquesta excepció únicament serà d'aplicació si en el termini màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Consell de Formentera, mitjançant acord del Ple, determina la distribució, les condicions i els criteris que han de regir l'adquisició de les esmentades places turístiques pel que fa a l'inici d'activitat turística o per a

⁷ Lletra modificada pel DL 4/2025, d'11 d'abril, esmentat en la nota 1. Vegeu, també, DT 3a d'aquest DL 4/2025.

l'ampliació d'aquesta, per als establiments d'allotjament turístic i els habitatges objecte de comercialització turística.

Dintre del còmput de les 50 places esmentades en el primer paràgraf d'aquest punt queden compreses les relatives a l'excepció contemplada en la lletra h) de l'apartat 4 de la disposició addicional primera, referent als establiments que s'implantin en edificis que siguin béns d'interès cultural o catalogats, i que per tant queden supeditades a l'esmentat acord.

Disposició addicional segona. Suspensió d'activitats turístiques a l'illa de Menorca

1. Se suspèn, a l'illa de Menorca, l'inici de noves activitats turístiques d'establiment d'allotjament hotel·ler, apartaments turístics, establiments d'allotjament de turisme rural i albergs, refugis i hostatgeries, així com habitatges residencials objecte de comercialització turística o habitatges turístics de vacances, com també l'ampliació de les places dels establiments que estan actualment en funcionament.

2. Per mitjà del pla d'intervenció en l'àmbit turístic (PIAT) o, si no n'hi ha, del pla territorial insular (PTI), o mitjançant l'acord del ple del Consell Insular fonamentat en un estudi de capacitat de càrrega turística, s'haurà d'avaluar, o reavaluar en el cas que ja s'hagi dut a terme, la capacitat de càrrega de l'illa a partir de la qual s'haurà de determinar el nombre total de places turístiques que es poden comercialitzar. A aquests efectes, s'han de crear les bosses corresponents per a les places que podran ser objecte d'autorització en funció del límit de places que es puguin comercialitzar.⁸

3. La suspensió prevista en l'apartat 1 anterior regeix fins que no es dugui a terme l'avaluació o la reavaluació de la capacitat de càrrega turística de l'illa mitjançant el pla d'intervenció en l'àmbit turístic (PIAT) o el pla territorial insular (PTI) a què fa referència l'apartat 2 d'aquesta disposició, o bé fins que el ple del consell insular no aprovi el sostre de places turístiques fonamentat en un estudi de la capacitat de càrrega turística de l'illa.⁹

4. Aquesta suspensió no afecta:

- a) Les activitats turístiques que es desenvolupin en les àrees de reconversió territorial en zones turístiques, que varen ser objecte d'esponjament o reordenació i que estan delimitades com a tals en el Pla territorial Insular de Menorca.
- b) Quan s'estiguin executant obres destinades a l'inici de l'activitat, o d'ampliació, en el cas d'allotjaments turístics.
- c) Els establiments d'allotjament turístic, respecte dels quals, abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei, s'hagi presentat una sol·licitud de llicència urbanística d'edificació, davant l'administració urbanística, amb la documentació completa que s'estigui tramitant o es trobin en tràmit d'esmena de deficiències.
- d) Quan s'hagi obtingut la llicència urbanística d'edificació, en els sis mesos anteriors a l'entrada en vigor d'aquesta llei.
- e) En el cas de turisme rural, quan hagin iniciat la tramitació de declaració d'interès general de l'activitat, davant l'òrgan competent del consell insular amb la documentació completa o es trobin en tràmit d'esmena de deficiències.

⁸ Apartat modificat pel DL 4/2025, d'11 d'abril, esmentat en la nota 1.

⁹ Apartat modificat pel DL 4/2025, d'11 d'abril, esmentat en la nota 1. Vegeu, també, DT 2a d'aquest DL 4/2025.

Disposició addicional tercera. Règim específic per a la presentació de la declaració responsable a l'illa de Formentera

En el cas específic de l'illa de Formentera, la declaració responsable que es regula en aquesta llei, quan es requereixin dispenses urbanístiques, s'ha de presentar davant la Comissió d'Ordenació i Promoció Turística i la Comissió Tècnica Assessora d'Urbanisme, Ordenació del Territori, Patrimoni Històric i Activitats, les quals emetran un informe conjunt, previ i vinculant sobre la idoneïtat de les solucions proposades.

L'informe de les comissions s'ha d'emetre en el termini de quatre mesos. En cas de no-emissió de l'informe esmentat en el termini establert, aquest es considera favorable.

Disposició addicional quarta. Sostenibilitat social per a la millora de qualitat i la competitivitat

En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta norma l'Institut Balear de Seguretat i Salut Laboral (IBASSAL), en el si d'una mesa de treball amb els agents socials i econòmics del sector, ha d'elaborar i promoure una guia de mesures i bones pràctiques en matèria de salut laboral, com ara les referides a ergonomia, càrrega de treball o prevenció en l'exposició a agents químics de tots els departaments, que puguin repercutir en una millora de la qualitat i la sostenibilitat dels serveis prestats pels establiments turístics d'allotjament hoteler, per ser aplicables en cada centre de treball i perquè després puguin ser adaptables i aplicables a altres sectors d'activitat. L'IBASSAL informarà els consells insulars dels resultats de la mesa de treball amb el sector turístic.

Disposició addicional cinquena. Pla Estratègic de Destinació Circular

1. La conselleria competent en matèria de turisme ha d'elaborar el Pla Estratègic de Destinació Circular de la comunitat autònoma de les Illes Balears, coordinat per l'Agència d'Estratègia Turística de les Illes Balears. L'elaboració comptarà amb la participació de les conselleries competents en matèria d'energia, residus, aigua, territori, agroalimentària i mobilitat, de les administracions públiques insulars i municipals, així com dels agents socials i econòmics del sector turístic. Aquest pla estratègic ha de ser aprovat per acord del Consell de Govern i s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* en el termini d'un any des de l'aprovació d'aquesta llei.

El Pla Estratègic de Destinació Circular ha d'identificar la política general i els objectius estratègics del Govern de les Illes Balears per tal d'aconseguir la transició a l'economia circular en el conjunt del territori de la comunitat autònoma.

Aquest pla ha de tenir en compte les particularitats de cada illa i establir una territorialització de l'estratègia i els objectius.

S'ha de crear una comissió de seguiment del Pla Estratègic de Destinació Circular, la composició i el funcionament de la qual s'han de desplegar reglamentàriament.

2. Una vegada publicat el Pla Estratègic de Destinació Circular de la comunitat autònoma de les Illes Balears, en ordre a desenvolupar-lo i territorialitzar-lo, cada consell insular, en l'exercici de la competència pròpia d'ordenació turística que l'Estatut d'Autonomia els atribueix, ha d'elaborar un pla estratègic de destinació circular per a l'illa respectiva. Aquest pla estratègic ha de ser aprovat per acord del Consell Executiu i s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

El Pla Estratègic de Destinació Circular ha d'identificar la política i els objectius del consell insular per tal d'aconseguir la transició a l'economia circular en la corresponent illa. Cada consell insular podrà crear una comissió de seguiment del Pla Estratègic de Destinació Circular, la composició i el funcionament de la qual s'hauran de desplegar reglamentàriament.

Per a l'elaboració del Pla Estratègic de Destinació Circular, els consells insulars podran rebre l'assessorament i el suport tècnic de l'Agència d'Estratègia Turística de les Illes Balears, així com de les conselleries del Govern de les Illes Balears competents en matèria de turisme, energia, residus, aigua, territori, agroalimentària i mobilitat.

Disposició addicional sisena. Creació de l'entitat pública empresarial Escola d'Hoteleria de les Illes Balears

1. Es crea l'ens del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears Escola d'Hoteleria de les Illes Balears, que pot fer servir l'acrònim EHIB, com a entitat pública empresarial de les que preveu l'article 2.1.b) de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears, amb la finalitat de la docència universitària en el camp de l'hoteleria, la gastronomia i la restauració, la formació professional en la família professional d'hoteleria i turisme, la formació d'empresaris i professionals per a l'empresa, i el foment de la recerca científica i tècnica al servei d'aquests estudis.

2. L'òrgan col·legiat de màxima representació en el govern, gestió i deliberació de l'entitat pública empresarial ha d'estar format, com a mínim, per representants de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears. La presidència d'aquest òrgan col·legiat ha de recaure en l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, mentre que la vicepresidència ha de recaure en la Universitat de les Illes Balears.¹⁰

3. En particular, les funcions i les competències de l'ens, d'acord amb el que estableixin els estatuts i en el marc de les competències del Govern i de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, són les següents:

- a) La creació dels centres i les unitats d'estudi, docència i recerca que consideri necessàries, i tenir cura del manteniment i el desenvolupament.
- b) La proposició, la creació, la modificació, l'execució i l'extinció de plans d'estudis propis de l'Escola d'Hoteleria de les Illes Balears en l'àmbit de l'hoteleria, la gastronomia i la restauració.
- c) La proposició i la impartició d'estudis oficials d'acord amb l'autorització dels òrgans competents i el compliment de la normativa aplicable en cada cas.
- d) Totes les actuacions que siguin necessàries per al funcionament de l'entitat, com pugui ser la prestació dels serveis d'aliments i begudes, el lloguer d'espais, l'adquisició i la construcció d'edificis, com també la millora dels existents.
- e) El finançament dels departaments de recerca i d'ensenyaments, amb les dotacions corresponents.
- f) Els convenis amb empreses privades o altres organismes i entitats públiques per al desenvolupament de programes de recerca, docents, culturals o d'assistència de l'empresariat, ja sigui amb finançament unilateral o mixt.

¹⁰ El DL 2/2023, de 6 de març, esmentat en la nota 1, introdueix aquest apartat i torna a numerar els apartats següents 2, 3, 4, 5, 6 i 7, que passen a ser els apartats 3, 4, 5, 6, 7 i 8, respectivament.

- g) L'adquisició de tot el material científic o formatiu i dels béns d'equipament que siguin necessaris per complir els seus objectius.
- h) Si escau, pot fer ús dels edificis, del material científic i dels béns d'equipament tant de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears com de la Universitat de les Illes Balears, mitjançant els convenis corresponents.
- i) L'ús i la destinació de l'edifici Arxiduc Lluís Salvador, situat en el campus de la Universitat de les Illes Balears, així com de qualsevol altre edifici que li sigui adscrit o cedit, per dur-hi a terme els fins que s'assenyalen en l'apartat 1 d'aquesta disposició addicional i també per al que preveu la lletra o), i així mateix l'explotació dels recursos existents a l'edifici Arxiduc Lluís Salvador, tot això sens perjudici que l'edifici Arxiduc Lluís Salvador o qualsevol que se li hagi adscrit o cedit també pugui ser usat per altres centres formatius propis del Govern de les Illes Balears dins els fins establerts en l'apartat 1 esmentat.
- j) La creació i la concessió de premis per treballs de recerca a estudiants avantatjats.
- k) La creació i l'adjudicació de beques, tant per als estudis propis de l'Escola d'Hoteleria de les Illes Balears com per a la recerca.
- l) El finançament de publicacions, l'edició de llibres i de materials acadèmics, siguin de l'Escola d'Hoteleria de les Illes Balears o d'acord amb altres entitats públiques o privades.
- m) La creació i el manteniment d'una borsa de treball per ajudar a la col·locació en el mercat de treball d'alumnes del centre.
- n) La promoció i la coordinació de les pràctiques d'alumnes en centres de treball, i totes les que serveixin per a la promoció, l'organització i l'execució de la docència i la recerca.
- o) L'organització i la realització de cursos de tota classe, seminaris, conferències, taules rodones i d'altres sistemes d'ensenyament, com també la formació i la recerca empresarial relacionades amb el sector turístic i hotelier.
- p) Finalment, i independentment de tot el que s'ha esmentat, els òrgans de govern de l'Escola d'Hoteleria de les Illes Balears poden acordar i establir altres actuacions per a l'assoliment dels seus fins.

4. Per dur a terme aquestes funcions i activitats l'entitat pot exercir totes les potestats administratives que siguin necessàries, per mitjà dels òrgans que estableixin els seus estatuts.

5. L'entitat queda adscrita inicialment a la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball, sens perjudici dels canvis d'adscripció que determini la presidenta de les Illes Balears per mitjà dels decrets d'estructura de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

6. El personal d'aquesta entitat pot ser personal laboral propi o personal funcionari de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, així com personal de nou ingrés que s'incorpori d'acord amb la normativa vigent en matèria de funció pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

7. Els recursos econòmics i el règim de personal, de contractació, patrimonial i economicofinancer s'ha de regir pel que estableixin els estatuts de l'entitat i, en general, la normativa aplicable a les entitats públiques empresarials de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

8. Una vegada aprovats els estatuts de la nova entitat, s'extingirà el Consorci Escola d'Hoteleria de les Illes Balears, mitjançant la cessió global d'actius i passius, sense liquidació, en els termes prevists en l'article 127.5 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

9. Qualsevol ensenyament conduent a l'obtenció de titulacions universitàries que imparteixi l'EHIB, a través de l'Escola Universitària d'Hoteleria de les Illes Balears o un altre centre adscrit que pugui crear, ho ha de fer preferentment amb adscripció a la Universitat de les Illes Balears.¹¹

Disposició addicional setena. Suspensió temporal de l'inici d'activitat com a alberg juvenil al territori de les Illes Balears

Se suspèn a les Illes Balears l'inici de l'activitat d'alberg juvenil, a l'empara de la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de la joventut, fins al 31 de desembre de 2023 o fins que es publiqui la nova llei de lleure educatiu per a infants i joves de les Illes Balears que l'ha de substituir, a excepció de la corresponent a albergs juvenils de titularitat o de gestió públiques.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria primera. Règim transitori

Els nous criteris de classificació que s'introdueixen mitjançant la disposició final segona d'aquesta llei són d'aplicació als nous establiments o als establiments que vulguin procedir a partir de la data d'entrada en vigor d'aquesta llei a canviar o obtenir classificació.

Les persones interessades en els procediments ja iniciats, sobre la base de declaracions responsables d'inici d'activitat turística o comunicacions prèvies presentades abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei, poden optar entre la finalització del procediment administratiu amb els criteris de classificació anteriors o presentar noves declaracions responsables o comunicacions prèvies amb els nous criteris.

Disposició transitòria segona. Topalls a la suspensió de l'adquisició de places a les illes de Mallorca, Eivissa i Formentera

Per a l'excepció recollida a l'apartat 4.h) de la disposició addicional primera d'aquesta llei no se superaran en cap cas les 200 places a l'illa de Mallorca, les 100 places per a l'illa d'Eivissa i les 50 places per a l'illa de Formentera, amb un màxim de 30 places per establiment d'allotjament, sempre i quan els respectius consells insulars, en el seu àmbit territorial, no acordin, mitjançant acord de ple i en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, disminuir aquesta quantitat.

Mitjançant acord de ple, els ajuntaments, en el seu àmbit municipal, i en el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, poden determinar la inaplicació de l'excepció recollida a l'apartat 4.h) de la disposició addicional primera d'aquesta llei; en qualsevol cas aquest apartat restarà suspès fins que transcorri el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

¹¹ Apartat introduït pel DL 2/2023, de 6 de març, esmentat en la nota 1.

Aquests acords són d'aplicació des de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* fins que es dugui a terme l'avaluació o la reavaluació a què fa referència l'apartat 2 de la disposició addicional primera d'aquesta llei i, com a màxim, durant quatre anys comptadors a partir de la publicació del Decret Llei 3/2022, d'11 de febrer, de mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme de les Illes Balears.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Disposició derogatòria única. Derogacions

Es deroguen, amb caràcter general, totes les normes i disposicions que s'oposin a aquesta llei o que contradiguin el que s'hi estableix, i, en particular:

- a) La lletra e) del punt 2 de l'article 60, i els articles 79, 80, 81 i 82 de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears.
- b) El capítol IX, articles 126 a 134, i l'annex 5 del Decret 20/2015, de 17 d'abril, de principis generals i directrius de coordinació en matèria turística; de regulació d'òrgans assessors, de coordinació i de cooperació del Govern de les Illes Balears, i de regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics, dictat en desplegament de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears.
- c) L'article 125 del Decret 20/2015, de 17 d'abril, de principis generals i directrius de coordinació.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Modificació de la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19

L'article 7 queda redactat en els termes següents:

"Article 7. Incentius per a la millora dels establiments turístics

1. Les sol·licituds de modernització en els termes d'aquest article que presentin els establiments turístics legalment existents d'allotjament, turisticoresidencials, de restauració, entreteniment, esbarjo, esportiu, cultural o lúdic, fins al 31 de desembre de 2025, i que tinguin per objecte la millora dels serveis i les instal·lacions en els termes dels paràgrafs següents, així qualificades per l'administració turística competent, mitjançant un informe previ preceptiu per poder obtenir la llicència municipal d'obres o presentar la declaració responsable d'acord amb el que disposa l'article 5 d'aquesta llei, si escau, queden excepcionalment excloses del compliment dels paràmetres de planejament territorial, urbanístics i turístics que n'impedeixin l'execució. Aquesta exclusió de paràmetres no afectarà en cap cas les prescripcions contingudes en la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, ni qualsevol altra normativa bàsica estatal.

Es pot aplicar aquest article sempre que les sol·licituds de modernització i el corresponent projecte tinguin entitat i rellevància acreditada pels serveis tècnics de l'administració turística competent per reduir l'estacionalitat, la recerca o la

consolidació de nous segments de mercat o la millora dels serveis turístics complementaris.

A més d'això, el conjunt de l'establiment, un cop executades les obres del projecte de modernització —que s'han de fer amb criteris d'eficiència energètica—, no ha d'incrementar el consum d'aigua potable i energètic d'origen no renovable, i ha de millorar algun o diversos dels aspectes següents: la qualitat, la sostenibilitat mediambiental, la seguretat de les persones o l'accessibilitat. En tot cas, juntament amb les sol·licituds de modernització, s'ha d'aportar un informe del servei de prevenció o de la modalitat preventiva escollida per l'empresa que valori l'impacte que el projecte té sobre la seguretat i la salut dels treballadors i de les treballadores, especialment pel que fa als riscos ergonòmics, a les unitats d'allotjament i a les cuines, i, si escau, proposi les mesures preventives adients.

Els establiments d'allotjament hoteler que disposin d'aparcament per a ús exclusiu dels seus clients han d'habilitar un mínim d'un 50% de places amb punts de recàrrega per a vehicles elèctrics. El consum energètic que ocasionen aquests punts de recàrrega no computa als efectes que preveu el paràgraf anterior.

2. L'administració turística ha de comprovar que el projecte es refereix a un establiment turístic legalment existent, en el sentit que estigui legalment inscrit i d'alta en els registres turístics en data 1 d'agost de 2017.

Així mateix, ha d'emetre un informe sobre si el projecte compleix les finalitats esmentades en l'apartat 1 anterior, en el termini de tres mesos comptador des de l'entrada en la forma establerta de la sol·licitud a l'administració turística competent amb el projecte i tota la documentació necessària a aquest efecte.

3. L'administració amb competències urbanístiques només pot concedir la llicència d'obres si l'administració turística ha emès, amb caràcter favorable, l'informe esmentat en l'apartat 2 anterior.

En cas que sigui un projecte subjecte al règim de declaració responsable, aquesta declaració no es pot presentar si no va acompanyada de l'informe favorable emès per l'administració turística competent i d'un informe emès per l'ajuntament en què es constati que el projecte compleix amb els límits que preveu aquest article pel que fa als paràmetres de planejament territorial, urbanístic i turístic.

Per acollir-se a les previsions d'aquest article, als efectes administratius turístics i urbanístics, s'ha de sol·licitar l'informe preceptiu a l'administració turística, juntament amb el projecte i la documentació necessària per emetre, i li és d'aplicació la normativa vigent en la data de sol·licitud d'aquest informe.

La vigència de l'informe a què es refereix l'apartat 2 anterior és de sis mesos des de la notificació a la persona interessada.

4. El projecte pot preveure la reordenació o la reubicació de volums existents, l'aprofitament del subsòl per a usos habitables llevat del d'allotjament, i la redistribució del nombre de places autoritzades.

El projecte ha d'implicar una reducció de places de l'establiment respecte de les comercialitzades en els següents termes:

- Per a establiments el projecte de modernització dels quals suposi un augment d'edificabilitat igual al màxim aplicable a nivell insular, la reducció de places serà del 5%.

- Per a establiments el projecte de modernització dels quals suposi un augment d'edificabilitat igual o menor al 75% del màxim aplicable a nivell insular, la reducció de places serà del 3%.
- Per a establiments el projecte de modernització dels quals suposi un augment d'edificabilitat igual o menor al 50% del màxim aplicable a nivell insular, la reducció de places serà del 2%.
- Per a establiments el projecte de modernització dels quals suposi un augment d'edificabilitat igual o menor al 20% del màxim aplicable a nivell insular, la reducció de places serà de l'1%.

En tot cas, queden exceptuats d'aquesta reducció:

- Els establiments amb 150 o menys habitacions en el moment de presentació de la sol·licitud de modernització.
- Els establiments respecte dels quals la modernització prevista en l'apartat 1 d'aquest article no suposi un increment relatiu de la superfície edificada i de l'ocupació de les legalment construïdes o actualment permeses, ni suposi menyscapte dels serveis i les instal·lacions ja implantats, en els termes de l'apartat 5 d'aquest article.

5. La modernització prevista en l'apartat 1 anterior es pot dur a terme encara que això suposi un increment relatiu de la superfície edificada i de l'ocupació, respectivament, que no pot excedir en un 15% de les legalment construïdes o actualment permeses si són més grans, ni suposar menyscapte dels serveis i les instal·lacions ja implantats. No obstant això, són d'aplicació els darrers percentatges aplicats a cada illa a l'empara de la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19.

6. D'acord amb les previsions dels apartats anteriors, es poden dur a terme obres consistents en: ampliacions, reformes i demolicions i reconstruccions en els edificis que conformen l'establiment turístic sempre que:

a) Llevat de les reformes, no ocupin la separació en la partició mínima exigida actualment, ni suposin un augment de l'altura màxima existent o permesa, per a cadascun dels edificis, excepte en l'estrictament necessari per a la instal·lació d'equipaments d'ascensors, escales, tot tipus d'instal·lacions (climatització, telecomunicacions, eficiència energètica, etc.) i homogeneïtzació i ordenació d'elements en cobertes.

b) No suposin un augment de l'alçada màxima existent o permesa per a cada un dels edificis, excepte en l'estrictament necessari per a la instal·lació d'equipaments d'ascensors, escales, tot tipus d'instal·lacions (climatització, telecomunicacions, eficiència energètica, etc.) i homogeneïtzació i ordenació d'elements en cobertes.

c) Les edificacions resultants es destinin obligatòriament i quedin vinculades a l'ús turístic. Aquesta vinculació ha de ser objecte d'inscripció en el Registre de la Propietat.

d) Es presenti l'autoavaluació acreditativa quan l'establiment obtengui una categoria superior, en els termes que estableix el Decret 20/2015, de 17 d'abril, de principis generals i directrius de coordinació en matèria turística; de regulació d'òrgans assessors, de coordinació i de cooperació de Govern de les Illes Balears, i

de regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics, o la normativa que el substitueixi.

7. El propietari o titular de l'establiment resta obligat a abonar a l'administració municipal competent el 5% del valor del pressupost d'execució material en el moment de la sol·licitud, de la part resultant que excedeixi la legalment construïda. El pagament es podrà fraccionar en un termini de quatre anys.

Les quanties ingressades per aquest concepte han de ser destinades per l'administració municipal a la millora de l'entorn turístic del municipi. Amb la finalitat de definir les actuacions que s'hagin de realitzar a càrrec d'aquestes quanties, es crearà una mesa de treball amb les organitzacions sindicals més representatives del sector, les entitats socials del municipi vinculades al sector turístic i l'associació empresarial hotelera del mateix municipi o l'associació empresarial hotelera de l'illa corresponent en el cas que no existeixi la referida organització empresarial en el municipi en el qual s'hagi materialitzat la recaptació.

8. Els establiments turístics que hagin executat obres d'acord amb el que estableix aquest article queden legalment incorporats al planejament municipal com edificis adequats, i la seva qualificació urbanística s'ha de correspondre amb la seva volumetria específica i el seu ús turístic.

9. Únicament es pot presentar una sol·licitud de modernització durant la vigència d'aquest article. Així mateix, les ampliacions permeses per aquest article no són aplicables una vegada esgotats els límits de superfície edificada i d'ocupació esmentats, ni als establiments que ja hagin fet ampliacions per aplicació de l'article 17 del Decret Llei 1/2009, de 30 de gener, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió a les Illes Balears; de l'article 17 de la Llei 4/2010, de 16 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió a les Illes Balears; de la disposició addicional quarta de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears; de la disposició addicional tercera de la Llei 6/2017, de 31 de juliol, de modificació de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears, relativa a la comercialització d'estades turístiques en habitatges; o del Decret Llei 8/2020, de 13 de maig, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19, quan hagin suposat un esgotament del límit fixat en el punt 5 d'aquest article.

10. En l'àmbit del Pla de Reconversió de la Platja de Palma:

a) L'increment d'edificabilitat previst s'ha d'aplicar sobre l'edificabilitat permesa pel PRI.

b) Aquest article només és aplicable als establiments d'allotjament turístic situats en parcel·les amb qualificació de zona turística (T) i/o zona turística hotelera (Th).

11. Els projectes a què es refereix aquest article poden obtenir la llicència municipal d'edificació i ús del sòl amb anterioritat al permís d'instal·lació, sempre que, segons la normativa territorial i urbanística, l'ús turístic resulti admès en la parcel·la.

12. Les actuacions dutes a terme a l'empara d'aquest article en edificis que siguin béns d'interès cultural o catalogats han d'observar en tot cas la normativa de patrimoni històric que els sigui d'aplicació, i obtenir un informe favorable de l'administració competent insular o municipal.

13. Únicament en relació amb la modernització d'establiments turístics prevista en aquest article, i durant el termini que estableix l'apartat 1 anterior, queden sense

efecte les limitacions d'obres que es poden dur a terme determinades en l'article 129 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, excepte en els edificis que estan subjectes a protecció en aplicació de la normativa sobre patrimoni o en els quals el planejament hagi declarat expressament fora d'ordenació de conformitat amb la normativa específica.

14. Aquest article no és d'aplicació als establiments que s'acullin a l'article 90 de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears.

15. Les previsions contingudes en aquest article són també d'aplicació a tots els hostals, hostals residència, pensions, posades, cases d'hostes, campaments de turisme i càmpings, habitatges turístics de vacances i qualsevol altre tipus d'allotjament establert legalment no inclòs en l'article 31 de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears, sempre que els projectes de modernització tinguin per finalitat canviar de grup i augmentar la categoria i que l'establiment quedi enquadrat en un dels grups previstos en aquest article 31 per a les empreses turístiques d'allotjament turístic.

16. Els projectes de modernització que preveu aquest article es poden acollir al règim de declaració responsable sempre que s'inclouin en els termes permesos per l'article 5 d'aquesta llei.

17. Per al desenvolupament i l'aplicació d'aquest article és d'aplicació la disposició transitòria vuitena del Decret 20/2015, de 17 d'abril, de principis generals i directrius de coordinació en matèria turística, de regulació d'òrgans assessors, de coordinació i de cooperació del Govern de les Illes Balears, i de regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics, en el que no sigui incompatible."

Disposició final segona. Modificació del Decret 20/2015, de 17 d'abril, de principis generals i directrius de coordinació en matèria turística; de regulació d'òrgans assessors, de coordinació i de cooperació del Govern de les Illes Balears, i de regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics, dictat en desplegament de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears

1. Es modifiquen els criteris de classificació continguts en els annexos 2 i 3 del Decret 20/2015, que s'annexen a aquesta llei, com a annexos 1 i 2, respectivament. Aquests criteris poden ser modificats pel Consell de Govern, mitjançant un decret.

2. Es modifica el punt 3 de l'article 100 del Decret 20/2015, que queda redactat en els termes següents:

"3. Les administracions turístiques han de vetlar perquè els establiments d'allotjament compleixin els requisits, les condicions i els serveis de la seva categoria.

Per això, a més de la visita d'inspecció com a conseqüència de la presentació de l'autoavaluació, prevista en aquest decret, les administracions insulars competents poden establir plans d'inspecció específics pel que fa a la categoria dels establiments."

Disposició final tercera. Modificació de la disposició addicional novena de la Llei 6/2017, de 31 de juliol, de modificació de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears, relativa a la comercialització d'estades turístiques a habitatges

1. Es modifica la disposició addicional novena de la Llei 6/2017, de 31 de juliol, de modificació de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears, relativa a la comercialització d'estades turístiques a habitatges, que passa a tenir la redacció següent:

“Disposició addicional novena. Unitats d'apartaments turístics a Menorca

El Consell Insular de Menorca pot, en el seu àmbit territorial, i com a data màxima l'1 de maig de 2023, aplicar aquesta disposició per a les unitats que formen part dels establiments d'allotjament turístic del grup d'apartaments turístics autoritzats abans del 25 d'abril de 2003.

En els establiments esmentats, es podran comercialitzar de forma independent unitats d'allotjament per part d'explotadors diferents del principal de l'establiment d'allotjament, sempre que hagin estat adquirides amb anterioritat al 31 de desembre de 2021, compleixin els requeriments de la normativa vigent per la seva categoria, serveis i exercici de l'activitat, i hi hagi un acord amb l'esmentat explotador principal pel que fa a l'explotació, el manteniment i el funcionament de tots els serveis i les zones comunes. Així mateix, s'exigeix la presentació de la corresponent comunicació del nou explotador a l'administració turística per tal de mantenir la unitat d'explotació.

En cas de desacord entre les parts, el consell insular podrà habilitar un procediment d'arbitratge per a la solució del conflicte, previ a la via jurisdiccional.”

Disposició final quarta. Modificació de la Llei 4/2021, de 17 de desembre, de mesures extraordinàries i urgents per executar les actuacions i els projectes que s'han de finançar amb fons europeus en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència

S'afegeix un segon paràgraf en la disposició addicional desena de la Llei 4/2021, de 17 de desembre, de mesures extraordinàries i urgents per executar les actuacions i els projectes que s'han de finançar amb fons europeus en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, amb la redacció següent:

“Aquest règim excepcional només és aplicable a les despeses pluriennals que autoritzi el Consell de Govern entre el 14 d'abril de 2021 i el 31 de desembre de 2026, sens perjudici que es pugui estendre als expedients de despesa que, d'acord amb el paràgraf anterior, així ho requereixin, encara que no estiguin finançats amb els fons europeus objecte d'aquesta llei.”

Disposició final cinquena. Modificació de la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears

El primer paràgraf de l'apartat 1 de l'article 56 de la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears, queda modificat de la manera següent:

“1. Quan per raons d'urgència i interès públic s'hagi d'efectuar alguna despesa amb càrrec al pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma o de les entitats instrumentals del sector públic administratiu que no es pugui ajornar fins a l'exercici següent, i per a la qual no hi hagi crèdit adequat o el consignat resulti insuficient, i

no sigui possible dotar-la mitjançant algun dels altres tipus de modificacions de crèdit dels que preveu l'article 54 anterior amb crèdits de la mateixa secció pressupostària, s'ha de tramitar un crèdit extraordinari o un suplement del crèdit inicialment previst, mitjançant l'aprovació del projecte de llei corresponent o, en els casos que preveu l'apartat 3 d'aquest article, mitjançant l'acord corresponent."

Disposició final sisena. Modificació de l'article 17 de la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears

Es modifica la denominació i l'apartat primer de l'article 17 de la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, amb la redacció següent:

"Article 17. Creació i naturalesa

1. Es crea l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears com un organisme autònom, adscrit a la conselleria competent en matèria de salut, per al desenvolupament i l'execució de les competències de la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria de salut pública, amb personalitat jurídica pròpia, autonomia financera i plena capacitat d'obrar per al compliment de les seves finalitats."

Disposició final setena. Pla de suport a la circularitat als establiments turístics

La conselleria competent en matèria de turisme ha de dissenyar un pla d'acció i coordinació amb les administracions insulars amb l'objectiu de vetllar pel compliment de les obligacions en matèria de circularitat que estableix el títol V de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears.

Disposició final vuitena. Declaració responsable per a les empreses titulars de transport marítim

Es modifica la disposició addicional segona del Decret Llei 1/2020, de 17 de gener, contra el turisme d'excessos per a la millora de la qualitat a zones turístiques, que queda redactada en els termes següents:

"No es poden presentar noves declaracions responsables per les empreses titulars d'embarcacions de transport marítim de caràcter turístic o recreatiu que organitzin festes o balls a bord, a les quals fa referència l'article 147 del Decret 20/2015, de 17 d'abril, de principis generals i directrius de coordinació en matèria turística; de regulació d'òrgans assessors, de coordinació i de cooperació del Govern de les Illes Balears, i de regulació i classificació de les empreses i dels establiments turístics, dictat en desplegament de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears.

Aquesta limitació s'ha de mantenir fins que no es reguli l'activitat de festes o esdeveniments multitudinaris en embarcacions.

En tots els casos, la limitació establerta en aquesta disposició s'esgotarà dia 31 de desembre de 2023, inclòs."

Disposició final novena. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor en el moment de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

ANNEX 1
MODIFICACIÓ DE L'ANNEX 2 DEL DECRET 20/2015.
CRITERIS DE CLASSIFICACIÓ D'ESTRELLES¹²
(...)

ANNEX 2
MODIFICACIÓ DE L'ANNEX 3 DEL DECRET 20/2015.
CRITERIS DE CLASSIFICACIÓ DE CLAUS¹³
(...)

¹² Vid. [BOIB núm. 79, de 18 de juny de 2022.](#)

¹³ Ídem nota anterior.